

ŽELEZAR

Pred zaključkom izgradnje sortirnice rude in podzemnega silosa

Izgradnja nove aglomeracije obsega kompleks 53 objektov, ki so tehnološko med seboj povezani, ključni objekt pa je vezan na obrat plavž. Lokacijsko so razdeljeni na prostoru Hrenovice in to vzhodno od predelovalnih obratov do mosta prek katerega pelje železnica za Bohinjsko dolino.

Na spodnji strani rak gradil SGP Sava sklop treh objektov in sicer: sortirnico rude s presipno postajo in podzemni silos.

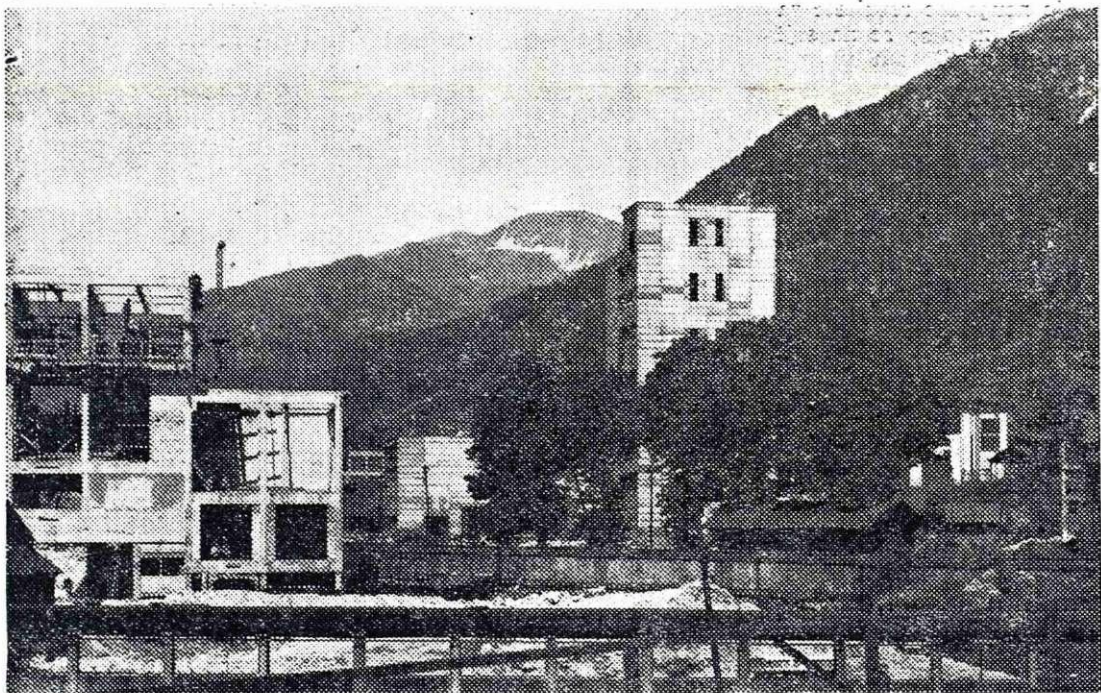
Pri izgradnji teh objektov je bilo izkopanih čez 3.500 m³ materiala, v temelje, stene in betonsko skeletno ogrodje pa je bilo vgrajenega okoli 350 m³ betona. Pred pričetkom del na objektu

»sortirnica rude«, je bilo treba zgraditi podzemni del objekta »podzemni silos«, ki sega okoli 8,50 m globoko v tla, nahaja pa se v neposredni bližini sortirnice rude. V globini 7,0 m smo naleteli na talno vodo, ki je delo zavrla in otežkočila, samo izgradnjo pa zaradi črpanja podražila. Po zabetoniranju tega dela objekta smo pričeli z izgradnjo sortirnice rude. Objekt je železobetonski skelet visok 22,40 m. Polnilne stene skeleta so opečne debeline 25 cm. Streha objekta bo izdelana iz »durisol« krovnih plošč, prek katerih bo izdelana izolacija sistema »pretis«.

Poleg obeh objektov bo potekal železniški tir, ki bo

zamenjal sedanjega za dovoz in odvoz v predelovalne obrate. Pri zemeljskih delih za tir je bilo izkopanih že okoli 3.000 m³ materiala, do končne izdelave pa bo skopanih še okoli 2.500 m³ materiala. V sortirnici rude bo sejanje in sortiranje rude, ki pride iz drobilnice III, po dveh transportnih trakovih. Rudo doziramo v dva silosa, iz katerih jo nato iznašata dva vibracijska žlebova na sili, kjer se ponovno preseje. Drobna ruda pod 10 mm se bo po sejanju transportirala v silose drobnih surovin za pripravo mešanice, rudo nad 10 mm pa transportiramo prek presipne postaje nazaj

(Nadaljevanje na 3. strani)

Levo sortirnica rude, v sredini aglomeracija, v ozadju stolp skladišča koksa

Valjarna žice na Beli in njeno vzdrževanje

Janeza Peternelja in Zvoneta Sitarja iz strojnega vzdrževanja smo naprosili za kratek razgovor o problemih vzdrževanja valjarne žice na Beli. Na te probleme je v predzadnji številki opozoril tudi obratovodja valjarne žice Tone Grošelj, ko smo pisali o poizkusnem obratovanju nove valjarne žice. Naši prošnji sta se odzvala in nam povedala naslednje:

»Valjarna žice je bila nabavljena pri firmi Danieli v Italiji, ki pa nima veliko izkušenj glede gradenj same valjarne. Naprave, ki so bile nabavljene, preizkušajo pri nas na Beli. Zaradi samega dimenzioniranja strojnih delov, so naprave pogosto pokvarjene in je bilo treba doslej že trikrat zamenjati kalibracije valjev in vzpo-

redno opraviti vsa dela pri menjavah in popravilih.

Tehnična dokumentacija, ki je bila dobavljena ni popolna, po zadnjih popravilih pa za del opreme niti več ne ustreza. Pri nabavi opreme bi morali nabaviti tudi stroje za struženje valjev. Predvideno je bilo, da bodo valji struženi na stružnicah v linetah z vgrajenimi vstavki in sklopnimi glavami. Ker

tega ni, morajo vzdrževalci pri vsaki menjavi razstaviti sklopne glave, ležaje, vstavke itd., po struženju pa iste ponovno montirati. Vse sklopke in ležaji so z oljetlačnim nasedom in so zato potrebne gladke ter brušene površine. Zaradi pogostih menjav se te površine poškodujejo in nastopajo trajne deformacije, tako da jih ni več možno normalno montirati. Zaradi tega je tudi potrošnja rezervnih delov in stroški vzdrževanja večji.

(Nadaljevanje na 5. strani)

4. SEJA DS ŽELEZARNE

S 1. avgustom prehod na 48 urni delovni teden

V torek, dne 30. julija 1968, je bila 4. seja delavskega sveta Železarne, na kateri so obravnavali naslednja osnovna vprašanja:

- poslovno poročilo za I. polletje 1968,
- poročilo o izvajanju sanacijskega programa,
- program dela delavskega sveta Železarne v mandatni dobi 1968/69

Poleg tega so še pregledali, kako so izvršeni sklepi 2. seje upravnega odbora, sprejeli so poročilo upravnega odbora o svojem delu med 2. in 4. sejo delavskega sveta Železarne in ob koncu seje reševali še nekaj tekočih vprašanj po predlogu komisij delavskega sveta Železarne.

Poslovno poročilo za I. polletje 1968 je na seji delavskega sveta Železarne tolmačil direktor finančno računovodskega sektorja, nato pa so k poročilu dodali svoja mnenja oziroma stališča komisija za gospodarstvo in osnovna sredstva ter upravni odbor in predložili določene ukrepe. Komisija za spremljanje sanacijskega programa pa je dodala tudi svoje poročilo in tako dopolnila poslovno poročilo tudi s te strani. Razprava k poročilu, predvsem pa k predlogom upravnega odbora, je bila zelo izčrpna in tudi konstruktivna po nekaterih vprašanjih. Izraženih je bilo tudi precej predlogov za saniranje stanja v Železarni, ki je po pokazateljih poročila bolj zaskrbljujoče kot pa spodbudno. Iz te obširne razprave in pa iz velikega števila predlogov, ob koncu razprave ni bilo lahko sprejeti sklepe, ker so si nekateri sklepi bili tudi nasprotujoči. Po daljšem glasovanju po posameznih predlogih in do polnitvah predlogov so končno sprejeli naslednje sklepe:

1. Kadrovskega sektorja mora analizirati veliko odsotnost z dela zaradi bolovanja do 30 dni in nad 30 dni, posebno še v tistih delovnih enotah, kjer zaradi odsotnosti in bolovanja zaostajajo s proizvodnjo. Na podlagi te analize ter poročila o zdravstvenem socialnem in tehničnem varstvu, ki bo na dnevnem redu seje delavskega sveta Železarne v avgustu, je treba pristopiti k reviziji pravilnika o nadomestilu osebnega dohodka za bolovanje do 30 dni.

2. Vsi obrati in službe morajo s 1. avgustom preiti na 48 urni delovni teden, razen plavža in martinarne, ki delata po 42 urnem tedniku s tem, da po možnosti v septembru na takšen delavnik preidejo še elektrojeklarna, valjarna bluming in štekel. Elektroodni oddelek lahko obdrži skrajšani delovni teden

pod pogojem, če bo izpolnjeval vsa naročila in bo zato imel dovolj vložka. Tudi plinska in vodna energija lahko ostane na skrajšanem delovnem tednu, vendar le pod pogojem, da ne bo zahtevala povečanja staleža.

3. Iz pokazateljev gibanja obratnih sredstev, delavski svet ugotavlja, da se stalno večajo manjkajoča obratna sredstva. Zato so naročili upravi podjetja, da pri republiškem rezervnem skladu urgira rešitev že vloženega sanacijskega programa obratnih sredstev.

4. Ponovno je treba pregledati normative v asortimentu zalog polizdelkov in nedokončane proizvodnje, ker so normativi ponekod pre nizki določeni glede na kritičnost nedokončane proizvodnje.

5. Zadolži se finančno računovodski sektor, da se pri izterjavih dolžnikov poslužuje še ostrejših ukrepov. Pri naših dobaviteljih pa je treba doseči večjo strpnost plačevanja obveznosti Železarne, ker je odnos med dolžniki in dobavitelji praktično izravnal, kar pa zelo slabo vpliva na likvidnost Železarne.

6. Za ves vodstveni kader, vključno z delovodji, je treba vpeljati premiranje za znižanje in penaliziranje za zvišanje materialnih stroškov proizvodnje. Vpeljati je treba tudi premiranje in penaliziranje poprečne prodajne cene za vse asistente, obratovodje, prodajni oddelek in pripravo dela.

7. Podrobneje je treba analizirati stroške surovin in materiala, kjer znaša indeks 55,34, stroške storitev, kjer je indeks 81,9 ter stroške vzdrževanja, kjer znaša indeks 53,57. Delavski svet Železarne zadolži službo, da analizira resnične stroške v primerjavi s postavljenimi normativi v sanacijskem programu.

8. Zaostriiti je treba kriterije odobravanja izrednih dopustov in vsega ostalega, kar (Nadaljevanje na 2. strani)

Kako gospodarimo z družbenim denarjem

Zadnji čas lahko dnevno beremo v časnikih ali poslušamo po radiu številne primere malomarnega in neodgovornega gospodarjenja z družbenim denarjem in premoženjem. Takih primerov pa bi bilo verjetno še mnogo več, če bi občani in samoupravni organi bolj kritično in z večjo prizadetostjo in doslednostjo obravnavali malomarno in neodgovorno gospodarjenje posameznikov in delovnih kolektivov z družbenim denarjem in premoženjem.

Običajno se s pomočjo službe družbenega knjigovodstva in posameznih novinarjev odkrijejo velike »ribe«, še več primerov malomarnega in neodgovornega gospodarjenja z družbenim denarjem in premoženjem pa zato ker formalno ni kršena zakonitost pa ostane prikritih, čeprav gre za očitno malomarnost in neodgovornost. Mnogi primeri pa je, ko se troši družben denar za razne tožbe in sodne stroške zaradi nespoštovanja zakonskih in statutarjih določil. Res je, da te številke navidezno ne predstavljajo posebnega problema, vendar ko se te vsote ob letu v večjih podjetjih ali v določenih regijah seštejejo, pomenijo že zneske, s katerimi bi lahko pokrivali npr. potrebe duhovne ali telesne kulture v občini.

Vsi občani v delovnem razmerju pa tudi drugi državljanji imajo pravico in možnost svoje pravice uveljavljati tudi pred rednim sodiščem. Takih primerov pa ni malo, ko delavci po neuspelem uveljavljanju svojih pravic, ki izhajajo iz delovnih razmerij, pred samoupravnimi organi, uveljavljajo svoje pravice pred rednim sodiščem. So pa tudi primeri uveljavljanja svojih pravic mimo samoupravnih organov direktno pri rednem sodišču. To je vsekakor ustavna pravica, ki pa običajno denarno prizadene ali delovni kolektiv ali širšo družbeno skupnost pri poravnavi sodnih stroškov.

Vsekakor bi moralo veljati načelo, da se kršitev pravic, ki izhajajo iz delovnega razmerja, najprej uveljavljajo pri organih samoupravljanja in šele po neuspešnem uveljavljanju pri samoupravnih organih naj bi delavec iskal pravico pred rednim sodiščem. Nedvomno je v naši družbeni praksi dovolj primerov, ki ali zaradi neznanja ali zavestne kršitve zakonskih in statutarjih določil povzročajo spore iz področja delovnih razmerij pa tudi iz drugih področij pravic občanov. Taki primeri se običajno končajo tako, da sodišče zaključi razsodbo v korist delavca, za sodne stroške pa obremeni delovno skupnost ali drugega kršitelja zakonitosti. V primeru pa, da delavec tožbo izgubi, stroški bremenijo širšo družbeno skupnost, ki financira sodišče. Torej v vsakem primeru je obremenjen delovni človek, ki ustvarja dohodek in zelo, zelo redki so primeri, da delovna skupnost potem za te stroške bremenijo osebo, ki je neposredno odgovorna za kršitev zakonskih ali statutarjih določil. Nemalokrat takim kršitvam botrujejo čisto subjektivni razlogi, ki jih potem plačuje kolektiv ali družbeno skupnost.

Tudi take, mnogokrat nepotrebne stroške delovne ali družbene skupnosti lahko ocenjujemo kot malomaren odnos do družbenega denarja. V marsičem pa bi se odnos in spoštovanje zakonitosti spremenil, če bi navedeni stroški bremenili osebo, ki je povzročila spor pred sodiščem oziroma, ki je zaradi takih ali drugačnih razlogov kršila pravice, ki pripadajo delavcu iz delovnih razmerij ali drugih določil. Obenem s tem pa bi bilo nedvomno mnogo manj kršitev pravic iz delovnega razmerja, ker bi odgovorni posamezniki ali službe delale bolj preudarno in razsodno. Obenem pa bi morali tudi delavci in drugi občani, ki uveljavljajo svoje pravice, le-te uveljavljati najprej pri samoupravnih organih in šele v naslednji instanci pri pristojnem sodišču.

Stroški takih sodnih sporov navidezno ne pomenijo mnogo, v številkih pa so to težki milijoni, ki bi jih na katerikoli področju družbenega dela zelo potrebovali.

S 1. avgustom prehod na 42 urni teden

(Nadaljevanje s 1. strani)
bremeniti sredstva osebnega dohodka.

9. Tehnični direktor naj uredi sprostitev asistentov, ki naj postanejo asisteti proizvodnje, ki bodo imeli za osnovno nalogo skrb za kvaliteto.

10. V teku meseca avgusta je treba narediti vse mogoče ukrepe, da se dosledno izvedejo naloge sanacijskega programa. V kolikor se pokaže, da izvedene naloge sanacijskega programa ne zadostujejo za kritje izgube do konca leta, bo upravni odbor predlagal delavskemu svetu še druge ukrepe.

Nato so potrdili poslovna poročila za I. polletje Gostin-

ske enote Železar in Železarskega izobraževalnega centra. Potrdili so finančni plan Gostinske enote Železar ter vzeli na znanje še poročila o rezultatih pregleda zaključnega računa za 1967. leto.

Potrdili so program dela delavskega sveta Železarne, ki ga je predložil upravni odbor in je razdeljen po posameznih mesecih. Sklenili so, da je treba v ta program vključiti še poročila gasilsko-reševalne čete po vprašanjih s področja zaščite in reševanja ponesrečenih delavcev. To poročilo je treba vključiti v poročilo o socialno zdravstvenem in tehniškem varstvu pri delu, ki bo na programu

delavskega sveta Železarne že na prihodnji seji v avgustu. V novembru pa je treba v program vključiti še poročilo o problematiki Gostinske enote Železar.

V nadaljevanju seje so obravnavali poročila komisij delavskega sveta Železarne in med ostalimi sklenili tudi:

1. Odobrili so korekturo cenikov za oblikovanje osebnega dohodka vzdrževalcev, po predlogu komisije za organizacijo dela, produktivnost in nagrajevanje, z veljavnostjo od 1. maja 1968, ker se je reševanje zavleklo toliko časa in pooblastili upravni odbor, da v času treh mesecev lahko rešuje izjemna odstopanja, ki bi nastala ob izvajanju obračuna po odobreni stopnji.

2. Potrdili so poslovnik za delo komisije za kategorizacijo delovnih mest, brez pripomb, čeprav je v razpravi po tem vprašanju bilo nekaj individualnih pripomb na dosedanje delo te komisije.

3. Na predlog komisije za gospodarstvo in osnovna sredstva so odobrili podaljšanje vračilnih rokov za posojila najeto pri Splošni gospodarski banki in Ljubljani za udeležbo pri posojilu JIB za rekonstrukcijo, za prekoračitve pri rekonstrukciji in za podražitve pri rekonstrukciji.

4. Vzeli so na znanje samo informativno poročilo za prehod na skrajšani delovni teden, ker samo poročilo glede na današnji sklep o spremembi delovnega časa začasno ni aktualno.

Ob koncu seje so potrdili nekaj predlogov komisije za prošenje in pritožbe, imenovali so člane, predstavnike Železarne v svetu Stanovanjskega podjetja na Jesenicah, potrdili spremembo v članstvu sveta zavoda ŽIC ter odobrili spremembo podpisnikov v registru gospodarskih organizacij pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani.

9. seja UO Železarne

Na dnevnem redu poslovno poročilo Železarne

V ponedeljek, dne 29. julija 1968, je bila 9. seja upravnega odbora, na kateri so obravnavali poslovno poročilo za I. polletje 1968 ter reševali tekoče zadeve.

Poslovno poročilo, ki ga je tolmačil direktor finančno računovodskega sektorja, izkazuje neugodne rezultate za Železarno, zato so se na seji pridružili predlogom uprave in sklenili, da bodo te predloge posredovali delavskemu

svetu Železarne v potrditev. Kakšni so ti predlogi oziroma ukrepi in katere je delavski svet Železarne sprejel, berite v poročilu s 4. seje delavskega sveta Železarne.

Ob koncu te seje so obravnavali še nekaj tekočih vprašanj in rešili nekaj prošenj.

.....

Železarski globus

BELGIJA — Železarska družba Hainaut-Sambre je podpisala z avstrijsko železarno Vöest pogodbo o dobavi nove kisikove jeklarne V tej jeklarni bodo predelovali v dveh 150 t LD-AC konvertorjih grodelj z visokim fosforjem. Njena začetna letna proizvodna zmogljivost bo en milijon ton surovega jekla.

Lojze Dolgan

Oblike integracije v naših zakonskih predpisih

Tako zakonski predpisi, kot sama praksa pri nas poznajo različne oblike povezovanja, združevanja ter sodelovanja v gospodarstvu, vse pa predstavlja v širšem pomenu besede — integracijo našega gospodarstva. Vendar vseh teh oblik ne bom obravnaval, pač pa le tiste, ki so najbolj aktualne, druge pa bom le omenil.

V dobi administrativne centralizacije gospodarstva, ko so se ustanovila državna gospodarska podjetja, so bile integracijske oblike nerazvite. Združevanje je bilo možno samo v obliki fuzije oziroma spojitve ali pripojitve manjših podjetij k večjim.

Pa tudi ti procesi niso bili niti samonikle narave niti rezultat dopustne prostovoljnosti združevanja v gospodarstvu, pač pa le izraz volje višjih administrativnih organov.

Ustavni zakon iz leta 1953, ki je sprejel kot temeljno načelo samoupravo proizvajalcev, je omogočil razvoj začetnih oblik integracije v gospodarstvu. Istega leta je zvezni izvršni svet izdal uredbo o združevanju v gospodarstvu, s katero se lahko ustanavljajo izvozno-uvozne skupnosti, kakor tudi podjetja za izvajanje investicijskih del v inozemstvu. To so bili po osvoboditvi prvi predpisi,

Indijska ruda na poti na Jesenice

Na transportnem vzdrževanju smo ob zaključku redakcije današnje številke prejeli kratko informacijo o veliki ladji natovorjeni z indijsko rudo, ki je zasidrana v Bakru. Omenjena ladja je pripeljala 10.000 ton rude za žilavljenje. 4.000 ton rude bodo direktno iz Bakra prepeljali v Sisak, ostalih 6.000 ton pa iz Reke na Jesenice.

V naši Železarni je za razkladanje rude že vse pripravljeno. Na haldi jo bodo raztovarjali z motornimi dvigali, v bunki pa z žerjavji. V avgustu pričakujemo še eno ladjo natovorjeno z indijsko rudo za potrebe martinarne. Obe ladji sta imeli zelo dolgo pot okrog Afrike, ki je še enkrat daljša zato ker je Sueski prekop še vedno zaprt. Ladji sta iz Indije odplojeli prej preden nastopi monsunsko deževje.

2. seja DS DE valjarna 2400

O uspehih valjarne 2400 v prvem polletju

Delavski svet valjarne 2400 je imel pred kratkim 2. redno sejo. Obratovodja je najprej seznanil prisotne člane DS s sklepi 2. seje DSZ ter s sklepi zadnjih petih sej UO. Preden so obravnavali problematiko za I. polletje, so sprejeli sklep, da je treba pripraviti pravilnik o premijah do katerih so upravičeni vsi tisti, ki imajo vpliv na stojnine pri železniških vagonih.

Poročilo o problematiki za I. polletje je na seji podal obratovodja. Iz njegovega poročila povzemamo, da so bili v valjarni 2400 uspešni v vseh oddelkih. Po drugi strani pa podatki niso razveseljivi v toliko, ker kažejo večje stroške pri vložku tako, da je bil izplen dosežen z 79,29%, planiran pa je 78%. Poročilo tudi ugotavlja zmanjševanje valjavniških napak, ki prav tako vplivajo na izplen. Ob upoštevanju rezultatov, ki jih je dosegla valjarna 2400 v juniju, predvidevajo, da bo izplen dosežen z 79%, ker se je v juniju pobiljšal za 0,5% v primerjavi s prejšnjimi meseci, ker plošče niso imele okujinaste površine. V valjarni imajo še vedno težave zaradi vložka, ki ga primanjkuje, tako kot v nekaterih drugih obratih Železarne. Težave nastajajo pri programiranju in morajo zato valjati sproti. V jeklarni je precej izpadlih šarž, kar se pozna tudi v valjarni 2400. Zaradi neenakomernega programa vložka ugotavljajo tudi več valjavniških napak.

Na seji so omenili problem žigosanja plošč na progi. Ker se številke slabo poznajo in se tudi lomijo imajo pozneje težave v adju-

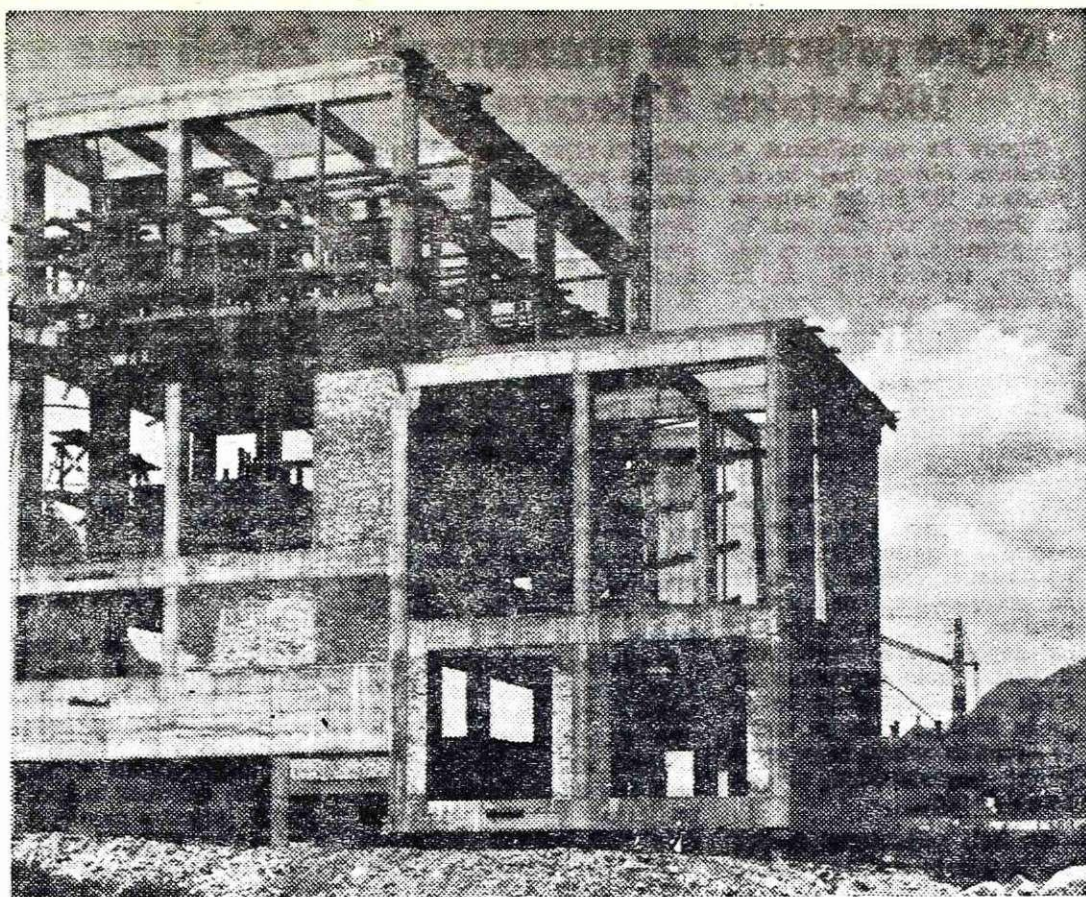
staži, ko je treba poiskati ustrezne kartone. Bolj pazljivi bi morali biti pri žigosanju plošč v OTOP-u. Treba bo nabaviti nove številke, če teh ni na razpolago v Železarni pa kje drugje.

Tov. Smolej je v razpravi omenjal valjavniške napake, ki jih ugotavljajo pri krivih ploščah. Meni, da se je teh napak težko izogniti, ker se program neenakomerno menja. Dogaja se, da morajo v enem dnevu menjati širine 1500 in 1000 mm. Plošče z okujinasto površino pa so predvsem pri lahkem vložku. Pri tem vložku se kvari dno krožne peči, ker tanki odrezek z Welmanom težko zagradi in pri tem poškoduje opeko.

Tov. Resman je omenjal vprašanje triizmenskega dela na ravnalnem stroju. Nekateri žarilci pri Custodis peči se pritožujejo, ker so edini, ki delajo na štiri izmene in bi radi delali 208 ur na mesec, kar bi se jim poznalo pri osebnem dohodku. Delavski svet je sprejel sklep, da se uvede triizmensko delo do konca septembra zaradi dopustov in sicer: na ravnalnem stroju, na žerjavu št. 5 in pri žarilni peči. Če pa bi kdo od zaposlenih imel več kot 208 ur lahko koristi prosti dan med tednom, seveda sporazumno z delovodjem.

Na seji delavskega sveta je tov. Mirtič še zahteval pojasnilo, zakaj v Železarni ni bil objavljen seznam kategorij delovnih mest ob uvedbi kategorizacije. Razen tega je delavski svet obravnaval še nekatera druga kadrovska vprašanja in sprejel ustrezne sklepe.

or

Pogled na sortirnico rude z jugovzhodne strani

Pred zaključkom izgradnje sortirnice rude...

(Nadaljevanje s 1. strani)
na ponovno drobljenje v drobilnico III.

Rudo zrnatosti od 8 do 10 mm, ki pride po transportnih trakovih na višino 16,80 m in jo bomo uporabili za vsip plavža, lahko v tem objektu usmerimo v silose za plavž ali pa v bodoče skladišče ob pržnih pečeh.

Poleg tega objekta je speljan tudi slepi tir po katerem bo dovoz odpadnih surovin pri plavžih in v valjarnah. Ti odpadki so plavžni prah, okujina in valjavniška žlindra. Iz samoizpraznjevalnih vagonov bodo odpadki padali v podzemni silos, od koder jih bo dozorni krožnik dožiral na transportni trak, ta

pa v silose drobnih surovin. Objekti so gradbeno v zaključni fazi, tako da se bo

letos pričelo že z montažo strojev.

Koblar Vojko

VELIKA BRITANIJA — Britanske železarske družbe se borijo proti dumping uvozu železarskih proizvodov iz ostalih zahodnoevropskih držav in Kanade. Pred kratkim je neka kanadska družba izvozila v Veliko Britanijo pocinkano pločevino po izrazito dumpinskih cenah, nakar

je britansko železarsko združenje ostro reagiralo pri vlad. V letu 1967 so v tej državi uvozili za 228 milijonov dolarjev železarskih izdelkov. Letos kaže, da bo kljub devalvaciji funta ta številka še bolj narasla, britanske železarnice pa imajo težave s prodajo svoje proizvodnje.

ki so urejali poslovno sodelovanje in združevanje v gospodarstvu. S to uredbo pa je bila kot načelo javnega reda proklamirana tudi prepoved ustvarjanja monopolov in vsako združevanje, katerega namen bi bil omejitev konkurence ali ustvarjanje monopolnega položaja na tržišču.

Predpisi zakona o združevanju v gospodarstvu iz leta 1957 ter zakona o združevanju in poslovnem sodelovanju iz leta 1960, so omogočili nadaljnje širjenje integracijskih gibanj v našem gospodarstvu. Že iz naslova tega zakona je razvidna tudi vsebina, ki je razdeljena v dva dela. Prvi del obravnava povezovanje gospodarstva v gospodarske zbornice, drugi del pa vsebuje poslovno sodelovanje in združevanje v obliki pogodbenih kooperacij ter ustanavljanja poslovnih združenj kot samostojnih gospodarskih organizacij. Zakon

omenja še eno obliko integracije in sicer takoiimenovane skupnosti (JZ, PTT itd.) katerih nastanek in organizacijo določajo posebni zvezni zakoni. Zakon iz leta 1960 je bil leta 1965 preimenovan v Temeljni zakon o enotnih gospodarskih zborsnicah in poslovnem sodelovanju v gospodarstvu. Obenem je bila spremenjena vsebina prvega dela zakona, ki obravnava zbornice, medtem ko je drugi del doživel le manjše korekture ter so zato tudi danes še vedno aktualne vse oblike združevanja in sodelovanja, ki jih pozna ta zakon. Ustava SFRJ prav tako omenja v čl. 19 iste oblike združevanja.

Tudi Temeljni zakon o podjetjih (Ur. l. SFRJ 17/65), ki je najpomembnejši predpis o statusu gospodarskih organizacij, je prinesel pomembno novost — združeno podjetje — kot novo obliko združevanja. Vsebuje pa tudi določila

o že omenjeni integracijski obliki, to je fuziji, s katero nastane iz več podjetij enotno podjetje.

Že v uvodu je bilo omenjeno priporočilo o nadaljnjem razvoju gospodarskega združevanja in poslovnega sodelovanja iz leta 1967, ki je sicer res samo priporočilo, vendar pa kljub temu pomembno za nadaljnji razvoj integracijskih gibanj v našem gospodarstvu.

Iz kratkega pregleda pozitivnih predpisov, ki urejajo integracijske oblike, kakor tudi uveljavljanje prakse naših podjetij, lahko zaključimo, da so oblike poslovnega sodelovanja in združevanja pri nas naslednje:

1. ustno dogovorjeno poslovno sodelovanje,
2. pogodbeno poslovno tehnično sodelovanje, pogodbene kooperacije,

3. poslovna združenja z lastnostjo pravne osebe,
4. gospodarske skupnosti,
5. gospodarske zbornice,
6. združena podjetja,
7. enotna podjetja, nastala s fuzijo, (s spojitvijo in pripojitvijo več podjetij).

Te oblike se med seboj razlikujejo predvsem po intenziteti povezave med podjetji. Potrebno je omeniti tudi to, da so gospodarske dejavnosti pri nas lahko povezane horizontalno ali vertikalno.

Temeljni zakon o podjetjih je sprejel glede poslovnega združevanja načela, ki veljajo za vse našete oblike integracije. Najpomembnejše načelo tega zakona je, da je poslovno združevanje podjetij izraz njihove samouravnosti. Od podjetij je visno, ali se bodo združevala, upoštevajoč pri tem svoje interese v okviru zakonskih predpisov. Odločitve o teh vprašanjih lah-

ko sprejmejo samo delovne skupnosti podjetij. Vsako združevanje mora temeljiti na ekonomskih interesih, kar poudarja prvi odstavek 26. člena in prvi odstavek 27. člena. Zato se morajo izdelati in obravnavati proizvodno-tehnične ter ekonomsko-finančne analize.

Za predvideno integracijo v črni metalurgiji pa pridejo v poštev naslednje tri oblike povezovanja:

1. poslovno združevanje,
2. združeno podjetje,
3. enotno podjetje, nastalo s fuzijo.

Navede oblike bom v kratkih črtah orisal s stališča zakonskih predpisov ter poskušal prikazati njihove značilnosti, ki bodo vsekakor odločilne pri dokončni izbiri najugodnejše integracijske oblike za slovenske železarnice.

(nadaljevanje)

Nujne priprave za praznovanje 100-letnice Železarne

Ceprav še ni odločeno v kakšnem obsegu naj bi se proslava 100 letnice železarne Jesenice izvedla, nas le čas priganja, ne samo za odločitev, temveč tudi, da že začnemo z nujnimi predpripravami. Stoletnica Železarne bo ali jo proslavljamo ali ne. Zato bi med prvimi pripravami morali pričeti z delom na izdaji knjige Zgodovinski razvoj našega podjetja. To delo v glavnem zajema revolucionarno pot našega kolektiva. Knjiga je že napisana in korigirana oz. pregledana. Vendar pa je le še potrebno, da se celotno gradivo še enkrat pregleda ter dopolni. V minulih desetih letih kolo zgodovine ni stalo — nasprotno vrtelo se je še hitreje. Zato je treba te dogodke opisati in prvotni obliki predvidenega obsega še to dodati.

Še bolj odgovorna naloga pa je izdaja posebne publikacije o industrijskem, oz. proizvodnem napredku naše Železarne v minulih sto letih. O tem se mnogo ve, nekaj je tudi že bilo objavljeno. Toda znanstveno obdelani celotni razvoj proizvodnih naprav in še prav posebno vsi tehnološki dosežki in kod odraz in rezultat tega napredka — razširitev asortimenta naših izdelkov — predvsem v kvalitetnem pogledu, dimenzijah, formatih itd. — takega zgoščenega strokovnega dela železarna Jesenice še nima.

Dalje bi bilo zelo potrebno, da bi takoj pričeli z delom okoli sestave novega kataloga naših izdelkov.

Nujno je tudi, da osvojimo jubilejni znak ob stoletnici Železarne. Za idejni osnutek znaka, ki bo moral zajemati glavne letnice raz-

voja in sicer leto 1538, preselitev rudarjev s svojo delavnostjo izpod Planine nad Jesenicami v dolino na Jesenice, leto 1879 pričetek industrijske proizvodnje v Bohinju in seveda leto 1969 s poudarkom na stoletnico obstoja in značilne dejavnosti našega podjetja. Za izdelavo osnutka smo zaprosili akad. slikarja Jaka Torkarja, sina našega pokojnega sodelavca.

V letu 1966 bo naša celotna zunanja korespondenca vodena na papirju na katerem bo natisnjen slavnostni znak 100-letnice železarne Jesenice.

Predvidena je izdaja velikega stenskega koledarja Železarne za slavnostno leto 1969. Koledar naj bi imel 24 barvnih slik iz življenja in dela jeseniških kovinarjev. V podjetju imamo ustrezna dela akademskih slikarjev: Božidarja Jakca, Rika Debeljaka, Ljuba Ravnika, Jaka Torkarja in nekaj starejših podob iz prejšnjih časov. Tako da bi izdaja takega koledarja imela poleg reklamnega značaja tudi zgodovinsko vrednost, ker bi bil na hrbtne strani teh reprodukcij tudi opisan zgodovinski razvoj podjetja.

Lepo bi bilo, če bi se ob stoletnici Železarne izdal še manjši stenski koledar v velikosti običajnih razglednic. Na teh razglednicah bi bile najboljše reprodukcije slikarskih del članov DOLIK, naših sodelavcev. Tudi ta koledar bi bila uspešna reklama za naše podjetje in lep kulturni dogodek.

O ostalih prireditvah, za katere moramo pričeti s pripravami že sedaj pa bom nekaj mnenj napisal prihodnjič.

Stanko Ravnik

Začeli smo z rušenjem stare obzidave v kavperju 4

Kovinarsko podjetje Krško je v grobem dokončalo z delom na povečanju kavperjev št. 3 in 4. Sedaj smo začeli z deli na rekonstrukciji zrakovodov in plinovodov. Dela na rekonstrukciji kavperjev potekajo že več kot mesec dni in dosedanja dela niso ovirala proizvodnje, ker so bili vsi kavperji v obratovanju. Zaradi začetka zidarskih del, smo 22. julija ustavili kavper št. 4, kar se bo nedvomno poznalo na zmanjšani proizvodnji in na večji porabi koksa na tono grodlja. Podjetje Vatrostalna je začelo z rušenjem stare obzidave in gredelne opeke 26. t. m., ker se je kavper moral ohladiti.

Rušenje obzidave in gredelj bo verjetno trajalo deset dni, saj morajo iz kavperja odstraniti približno 800 ton opeke. Zaradi tesnosti prostora ne morejo delati z večjim številom delavcev in tudi vso opeko je treba zvoziti s samokolnico. K lažjemu in hitrejšemu delu pa precej pripomoreta oba silosa, ki smo jih naredili pri remontu kavperja št. 3. S tem odpade ročno nakladanje opeke na kamione in odvoz opeke je veliko cenejši, ker odpade čakanje kamionov. Vso staro opeko vozijo v samotarbo, kjer jo ponovno predelajo.

Kakor sem že omenil dosedanja dela niso ovirala proizvodnje. Z delom na rekonstrukciji plinovodov, pa bomo morali oba plavža ustaviti takrat, ko bomo priključevali plinovode. Vendar bomo skušali z dobrim sodelovanjem z izvajalcem del in UOS ta zastoj skrajšati na minimum. Seveda pa bomo morali pri vsem tem upoštevati varnostne predpise, kateri so pa za delo na plinskih napravah zelo strogi. Največ časa nam bo vzelo zračenje plinskih cevovodov, zaradi dela na njih z odprtim ognjem. Predpisi zahtevajo, da

se morajo vse plinske naprave zračiti 24 ur. Da bomo zagotovili varnost dela, bomo cevovode pospešeno odplinjevali s paro in tako skrajšali predpisan čas zračenja. Pri tem delu bodo sodelovali tudi gasilci reševalci, ter ugotavljali prisotnost plina. Nova izvedba plinovodov bo izboljš-

šana tako, da bomo lahko že takoj pri odcepu plinovoda posamezni kavper zaprli in tako bodo ostali kavperji nemoteno obratovali. Dosedanji način pa nam tega ne omogoča, ker so cevovodi varjeni in nikjer ne moremo vstaviti slepih prirobc.

Torkar

Predelava čistilnih krtač na plinovodu surovega plina

V lanskem letu smo izvedli priključitev plavža št. 1 na stolpne čistilce plina. Zaradi terenskih težav in prevelike višine, smo se pri izdelavi plinovoda poslužili vodoravnega sistema, namesto sistema cik-cak. Za odstranjevanje prahu v cevovodih pa smo vgradili krtače na brezkončnih žičnih vrveh. Pri tem pa so se pokazale določene težave in nam te krtače niso funkcionirale. Ker pa moramo iz plinovoda spravljati prah, smo morali napraviti nove načrte in potem po njih predelati same krtače kakor tudi pogone teh. Za izvedbo tega dela smo 23. VII. ločili plinovod od plavža in čistilcev. Količina prahu v ceveh je precejšnja, saj ponekod presega čez polovico cevi. Ves ta prah bo potrebno ročno izčistiti.

Dela sama so zelo otežena zaradi vročega in obilnega prahu. Tako smo prvih nekaj dni v glavnem demontirali čelne prirobnice, izvlekli dve krtači in montirali na prirobnice vodila za vrvi. Med tem časom pa so se cevovodi zračili in smo 29. julija začeli s čiščenjem prahu, istočasno pa bomo začeli z montažo novih krtač. To delo izvaja Elektromontaža Maribor.

Domača montažna grupa pa istočasno izvaja popravila na plinskih čistilcih, kjer so tudi precej obsežna dela.

Zamenjati moramo vseh dvanajst izplakovalnih cevi in sistem tesnenja na istih. Ves čas popravila plinovodov in čistilca, moramo ves plin iz plavža št. 1 spuščati v zrak, tako, da je kotlarna praktično brez plina, kajti ves plin, ki ga dobimo iz plavža št. 2, porabimo v lastnih agregatih, to je na kavperjih, pralnih peči, apnenicah in aglomeraciji. Dela bodo verjetno zaključena konec tedna.

Pri tem se je pokazalo tudi, da je vreča za prah na plavžu št. 1 premajhna, zato imamo težave s plinskimi čistilci, ker pride prevelika količina prahu. Z rednim čiščenjem cevovodov od plavža do stolpnih čistilcev, bomo to pomanjkljivost delno tudi odpravili. Tudi sama konstrukcijska izvedba prašne vreče na plavžu št. 1, je drugačna kot na plavžu št. 2, zato so tudi količine prahu na tem plavžu večje.

Za dobro čiščenje plavžnega plina, bomo morali tudi povečati količine vode in istočasno obratovati z obema čistilcema. Čistost plina bo sedaj pri rekonstruiranih kavperjih in novem kotlu zelo važna. Zato bo potrebno bolj paziti pri spuščanju prahu iz prašnih vreč, tako pri plavžih, kakor tudi na samem plinovodu, seveda pa bodo morale biti že same naprave tako urejene.

Torkar

Proizvodnja grodlja danes in jutri

(nadaljevanje)

Visoka temperatura zraka
V japonskih plavžih je bila leta 1961 poprečna temperatura vpihanega zraka 850 stopinj C. V letu 1966 je narasla na približno 980 stopinj C. Obratovalna analiza je pokazala, da pomeni povišanje temperature vpihanega zraka za 100 stopinj C, znižanje porabe koksa za 15–20 kg/t grodlja.

V zvezi z visoko temperaturo vpihanega zraka so važni trije osnovni činitelji:

— armature kavperjev, ki prenesejo visoko temperaturo,

— ognjestalna opeka za obzidavo in satovje kavperjev, ki prenese visoko temperaturo,

— gorivo za doseganje potrebne temperature izgorovanja.

Vse tri probleme so japonski plavžarji rešili. Armatu-

re hladijo z vodo. Za obzidavo zgornjega dela kavperja, ki je najbolj toplotno obremenjen, uporabljajo visoko aluminatno opeko in v zadnjem času celo silika opeko. Za doseganje višjih temperatur izgorovanja obogatijo plavžni plin z drugimi močnejšimi gorivi, dodajajo zraku za zgorevanje kisik ali pa ga predhodno ogrevajo.

V zahodnonemški železarni Salzgitter so pred kratkim uspešno dosegli temperaturo vpihanega zraka 1250–1300 stopinj C. Pri tem so pregrevali zrak, ki so ga uporabljali za izgorovanje goriva v kavperju. Gorivo zgoreva v posebnih jaških izven kavperja, tako, da sta zgorevalna komora in satovje popolnoma ločena.

Pri tako visokih temperaturah vpihanega zraka morajo biti cevovodi in ostale naprave, ki vodijo vroči zrak

prek pihalice v talilnik plavža, odpornejši proti višjim temperaturam in bolje toplotno izolirani.

Novi plavži, ki jih sedaj gradijo v japonskih železarnah, bodo imeli naprave za ogrevanje in vpihavanje zraka urejene tako, da bodo lahko dosegali zgoraj navedene visoke temperature.

Obogatitev vpihanega zraka

Ideja kontroliranja dušika, kisika in vlage v vpihanem zraku je že stara. Prej so kontrolirali vlago samo s sušenjem. Danes dodajajo rajši vodno paro, ker je takšen način kontrole vlage enostavnejši. Z dodajanjem vodne pare vpihanemu zraku, lahko tudi kontrolirajo temperaturo izgorovanja pred pihalicami pri visoki temperaturi zraka.

Dodajanje kisika vpihane-

mu zraku zelo učinkovito pomaga dvigniti storitev plavža. Na splošno je znano, da obogatitev vpihanega zraka z enim odstotkom kisika poveča proizvodnjo za 3–5%. Vendar ima največji vpliv na povečano uporabo kisika v plavžih ekonomičnost, ki je ozko povezana z njegovo ceno.

Vpihavanje tekočega ali plinastega goriva

Uporaba tekočega ali plinastega goriva kot nadomestilo za koks je pri plavžih vedno bolj razširjena. Zemeljski plin uporabljajo predvsem v železarnah Sovjetske zveze in ZDA, mazut na Japonskem in obe vrsti goriv v Evropi. Redko uporabljajo za vpihavanje tudi premogov prah, ki pa zahteva komplicirane naprave za pripravo in dodajanje.

Uporaba teh goriv v plavžu je omejena z obratovalnimi pogoji. Pri tem gre predvsem za znižanje temperature zgorevanja pred pi-

halicami, katere posledica je uporaba teh goriv. Na japonskih plavžih uporabljajo običajno 30 do 40 kg mazuta na tono proizvedenega grodlja. Pri tem nadomešča en kg mazuta 1,0 do 1,2 kg koksa.

Veliki plavži

Ko so pričele japonske železarske družbe modernizirati svoje železarne in graditi nove je bil njihov osnovni cilj zgraditi nove obrate ob morskimi obali. To velja predvsem za nove plavže velikih dimenzij za katere prevažajo železovo rudo in premog za koksiranje iz prekomorskih dežel posebej za prevoz tega blaga grajene ladje. Napori japonskih plavžarskih strokovnjakov na področju konstrukcije so rodili obilne plodove. Danes je japonska plavžarska tehnologija brez dvoma prva na svetu in tudi veliko število največjih plavžev je zgrajenih v zadnjem času prav v japonskih železarnah.

(Nadaljevanje)

Spomini iz NOB

MIHA KLINAR

NAPA

I.
Nihče med borci ni vedel za nagli prihod obveščevalca Todorja, zato je preplah, ki je vrgel brigado v bojno pripravljenost, povzročil ugibanja, kaj se je zgodilo, in obenem negotovost, kaj jim bo prinesel poletni dan, ki je žarel nad hribi in slikovito gorenjsko pokrajino. Nebo je bilo brezoblačno. Gore z vijoličastimi zublji gozdov so gorele v jutranjem soncu. Ura je bila blizu osme dopoldan in nekateri, ki so se prebudili že navsezgodaj, so pripovedovali, da so komaj pred dobro uro slišali iz doline streljanje, ki se je nekajkrat ponovilo, a že v nekaj minutah utihnilo. Morda se je spopadla s sovražnikom kaka patrolja ali pa je kdo od kurirjev naletel na sovražno zasedo.

»Zaradi teh strelav bi nas ne vrgli v preplah,« je menil Jelen, star partizanski borec, ki je kot partizan od prvih dni vstaje užival ugled med borci, ki so ga spoštovali, ker se ni gnil za vojaškimi in drugimi funkcijami in častmi in ki je slovel po veliki poštenosti in skromnosti, značilni potezi skoro vseh borcev iz prvega leta partizanskih bojev.

Tudi nekateri drugi so bili Jelenovega mnenja, potem pa začeli ugibati, če se brigada ne pripravlja na kako večjo akcijo ali celo na napad na nemške postojanke v dolini. Že sinoči se je kljub najstrožji tajnosti štabskih načrtov raznesla med borci govorica, da bo brigada, ki se je zbrala na tem prijetnem vrhu in pobočju, posejanem z belimi gnezdi prijaznih gorskih kmetij, že v prihodnjih dneh napadla dolino med škofjeloškimi hribi in Jelovico in jo osvobodila. »Neumnost!«

»Ali ste ob pamet?«
»Napadati pri belem dnevu?« se posamezniki niso strinjali z domnevmami drugih in navajali vrsto prepričljivih razlogov. Pošiljati brigado v napad pri tem soncu brez težkega orožja, bi bilo isto, kakor pošiljati borce za strelsko tarčo sovražniku! »Več kakor petsto nas je,« je ugovarjal takim pomislekom kurir Ciril, oblečen v zaplenjene nemške oficirske hlače in obut v oficirske škornje, a je s svojim ugovarjanjem razjezil mitraljezca Laza, ki Cirila ni mogel trpeti in ki je pri sebi preziral vse, ki so se motali okrog štabov, obenem pa bil ponosen, ker je bil mitraljezec in ker ni spadal med »tiste, ki so zadaj.«

»Tebi je lahko,« je zato z besedami ugriznil Cirila. »Ne bodo te pošiljali pred švabske bunkerje.«

»Nikar tako, Lazo,« je Jelen čutil dolžnost, da prepreči prepir med štabnim kurirjem in mitraljezcem in izgledi nasprotja, ki so včasih, zlasti v trenutkih negotovega pričakovanja, kaj se bo zgodilo, izbruhnili med mlajšimi borci. »Cirilu ni treba zavidati,« je opozoril mitraljezca Laza, ki mu sicer ni oporekal poguma, a ki ga je vseeno moral spomniti,

da tudi kurir komandanta brigade ni biti lahko, ko mora sredi spopadov in bitke na komandantov ukaz od komande do komande in prenašati komandantova povelja podrejenim komandantom in je med tem tekanjem lahko srečen, če jo odnese živ. »Zato mu zares ni treba zavidati!«

»Saj mu ne zavidam,« se je Lazo branil pred očitki, da Cirilu zavida, toda bil je razdražen in zato začel kritizirati vsevprek, zlasti pa govorice o morebitnem napadu na postojanke v dolini pri belem dnevu. »Z dvema minometoma in s tistimi nekaj minami, ki jih imamo, ne ustvariš zapornega ognja pred utrjenimi nemškimi postojankami. Trenutno nam zaporni ogenj nadomesti le noč.«

»Prihrani svoje pomisleke za čas, kadar boš sam komandant bataljona ali brigade,« je Laza zavrnil kurir, opogumljen zaradi Jelenove zaščite. »Do takrat pa molči in izpolnjuj povelja, razumeš,« je pogledal mitraljezca, nato pa Jelena: »Je tako ali ne, Jelen?«

»Ne obečaj se na Jelena, glista!« je Lazo planil pokonci, kakor da bo kurirja udaril.

»Nehajta, fanta!« se je mednju postavil Jelen. »Obvladajta živce! Morda jih bomo danes še krvavo potrebovali.«

Toda Jelenove besede bi komaj kaj pomagale, ko bi tedaj naglo ne prisopla patrolja in kakor s svojo sopo odpihnila prepir med Lazom in kurirjem.

»Kje je komandant Blaž?« sta izsopla zasopla borca.

»Blaž?« so se drugi borci zgrnili okrog njiju in z zaskrbljeno radovednostjo hoteli vedeti, kaj se je zgodilo.

»Kje je Blaž, za vraga,« sta bila borca nedostopna in terjala, naj jim vendar že povedo, kje je bataljonski komandant, a jima ni bilo treba čakati na odgovor, saj se je gruča borcev pravkar razmikala, onadva pa sta zagledala komandanta Blaža v spremstvu komandanta brigade Igorja.

»Tovariš komandant,« se je eden od njiju postavil pred oba komandanta. »Zvedela sva, da so davi ob sedmih jutraj...«

»Vemo, že vemo,« je komandant brigade prekinil poročevalca in povedal sam, da so davi ob sedmih jutraj v Dolenji vasi Nemci ustrelili devetnajst talcev kot povračilni ukrep za partizanski napad na skupino raztrgancev.

»Devetnajst talcev?« so se zgrozili borci kakor mračen zbor.

»Maščevali jih bomo! Naš bataljon jih bo maščeval!« se je oglašil po kratkem premolu komandant Blaž, nato pa ukazal zbor bataljona. Čez četrto ure se je njegov bataljon skupaj s komandantom brigade Igorjem in nekaterimi člani štaba brigade že pomikal proti dolini...

Predhodnica bataljona, ki jo je vodil četni komisar Bojan, je nekje pod Stirpni-

kom opazila sumljivo premikanje.

»Nemci?« je srh preletel Bojana, a še preden je mogel poslati patroljo s to novico proti glavnini bataljona, so jih Nemci že opazili. Nemške strojnice so zalaje proti njim in razpršile njegovo predhodnico na vse strani, kakor da je borca zajela panika. »Preklete, in vi ste mi prostovoljci,« je zaklel Bojan, kakor da bi to ne bile njegove, marveč Blaževe besede, s katerimi ga bo oštel kasneje, če se mu ne posreči ustaviti Nemcev, ki so se opogumljeni nad učinkom svojega ognja dvignili in zapodili v dolgi, nepregledni vrsti navkreber, streljali in se v strelcih poganjali čedalje hitreje kakor roj velikih, poskakujočih zelenih kobilic, ki jih šibki ogenj predhodnice ni mogel ustaviti, čeprav je Bojanu uspelo zadržati del borcev na vsiljenemu položaju. »Za vraga,« je preklinjal sebe in borce, ki si niso mogli najti dobrih zaklonov, izza katerih bi lažje tolkli sovražnika v živo in ga zadržali vsaj toliko časa, da bi jim prihitela v pomoč glavnina bataljona. Jezil se je nase in na obveščevalce, ki najbrž zopet niso zbrali točnih podatkov o sovražnikovi moči, saj mu je Blaž pred odhodom dejal, da policistov, ki so davi streljali talce v Dolenji vasi, ni ščutil niti cel bataljon Nemcev, zdaj pa jih je kot kobilice. »Preklete!« se je Bojana lotevala čedalje večja jeza ne toliko na štab bataljona in brigade kakor na komandanta štaba operativne cone Pera, ki je menil, da bo za maščevalni napad in pregon nemškega bataljona iz doline zadoščal Blažev bataljon, čeprav je bil nemški bataljon številčno trikrat večji od števila borcev v partizanskih bataljoni.

Toda vsa ta jeza Bojanu ni pomagala in zmanjšala njegove odgovornosti v sedanjem trenutku, ko je bil dolžan za ceno lastne žrtve zadržati sovražnikov napad in ko se z ostankom predhodnice brez Blaževega povelja ni smel umakniti. Streljal je, ne da bi gledal, kako streljajo drugi, obenem pa zaskrbljeno štel naboje za zaplenjeno nemško mavzerico, ki jih je bilo v vsakim strelom manj. Samo štirikrat jih bo lahko še porinil v puško in pri četrtem okviru moral paziti, da ne bo izstrelil vseh pet v Nemce, marveč bo moral petega prihraniti zase in tako zapustiti borcem junaški zgled svoje partizanske smrti, kakor so ga v podobnih trenutkih zapuščali nekateri partizanski poveljniki v minulih dveh letih.

Mnogokrat so govorili o tem in mnogokrat je o takih junaških smrtih, kakršna je na primer bila smrt nekda-

njeja komandanta gorenjske grupe odredov Gorenjca ali smrt skojevcev v Okrogelski jami, pripovedoval novim borcem na političnih urah. Tudi sinoči je pri prvi politični uri v svoji novi četi govoril o teh junaških zgledih in bil zadovoljen, ker je s svojim pripovedovanjem napravil na borce globok vtis. Toda zdaj, ko se bliža trenutek, ko bo moral sam dati tak junaški zgled, čuti, da je o takih stvareh mnogo lažje govoriti, kakor jih potrditi z lastnim zgledom.

»Umreti? Zakaj? Zaradi komandanta cone, ki je tako lahkomišelnost ocenil položaj in poglaval v napad bataljon, sebe pa zavaroval kar z dvema bataljonoma, da bi ga ne iznenadili z Nemci. Vrag, pa tak junak!« je streljal in se jezil na komandanta cone, ki se je po ustanovitvi brigade pred komandnim kadrom ustil, da bo šele sedaj naučil Gorenjce vojskovanja. Verjeli so mu. Srb je bil in Srbi, tako so Bojanu in drugim vcepili že v ljudski šoli, so nenadkriljivi vojaki, vsekakor boljši od Slovencev. Zdaj pa se je ta junaški komandant zavaroval z dvema bataljonoma, na Nemce pa poslal Blažev bataljon in brigadnega komandanta Igorja, katerega je rekel, naj pokaže, kaj se je naučil v vojni akademiji, ki jo je obiskoval po dokončani gimnaziji, čeprav se je Igor že večkrat izkazal in bi mu kot partizanskemu poveljniku ne bilo treba polagati ponovnega »komandantskega izpita« pred za gorenjske partizanske pojme nekoliko preveč vojaškim in skoro po »jugoslovansko« nadutim srbskim komandantom cone. »Vrag ga vzemi!« je Bojan porinil predzadnji okvir nabojev v puško. Zaradi Perovih napak naj bi se zdaj končal življenje sam, saj je še čas, da bi se dvignil in se z ostankom zaščitnice umaknil, nato pa na uri kritike svoj umik opravičil na račun lahkomišelnega povelja, kar bosta bržkone storila tudi Igor in Blaž.

Ne, ne bo segal po svojem življenju, se je Bojan, potem ko je porinil v puško poslednji okvir, za trenutek ozrl okrog sebe, da bi dal znak za umik pred Nemci, ki so bili le še kakih sto metrov oddaljeni od njegovega položaja, pa ga je presenetila dolga partizanska vrsta, ki je nenadoma zrasla v njegovi bližini. Nekje na levi je zagledal Blaža, ki je po stari navadi planil naprej pred borci in jih s svojim osebnim pogumom in kričanjem: »Na juriš!« vlekel za seboj v napad. Ko je nenadoma nedaleč od sebe zagledal še mitraljezca Laza, kako se je zleknil za strojnico in začel kositi po Nemcih, ga je malo dušje, ki se ga je že lotevalo,

v trenutku minilo. Sam se je pognal s svojimi napreji in navdušeno zarjul, ko je opazil na svoji desni tudi brigadnega komandanta Igorja, ki je z zaplenjeno nemško brzostrelko v rokah drvel pred vrsto borcev mimo njegovega navzdol proti Nemcem, ki so nenadoma pokazali pete.

»Juriš! Juriš! Juriš!« je drvel za Igorjem, ki je s svojimi vrgel Nemce s ceste, kjer so menili, da bodo lahko uredili svoje vrste in ustavili partizanski nalet. »Juriš! Juriš! Juriš!« se je Bojan gnil naprej in mimogrede zagledal zaboj municije, ki ga je bil odvrnil neki bežeči Nemec. »Naboji,« se je razveselil nabojev in si jih naglo natlačil v vse žepe. »Sto nabojev!« je bil vesel tega, za partizane resničnega in edinega bogastva, po katerem so hrepneli. Zdaj je lahko zopet streljal, brez skrbi, da mu bo kmalu pošel zadnji naboj, in se podil za Nemci, ki so bežali in ki se prav gotovo ne bodo ustavili prej, dokler ne bodo na dnu doline. Vsaj tako se mu je zde. lo sredi razburljive radosti nemškega bega, potem pa se je nenadoma nedaleč pod njimi pojavila nova urejena

sovražnikova vojska, ki je šle, k Nemci preskoki žvižgal proti viražni ogenj ku prilepil so sikale in okrog njega, šivala nenadoma tem je to n omilila Lazov je našla nemca in napraviški vrsti pod

»Lazo je...« da ga ni par na fanta, do ali bližnj K carjev mitra kosil in lahko nili nekoliko do novega s prav se je pr gnal s svoj somo žicar, ime oprijel spretnosti, a boj z municij iz rok, ko je zagledal, kako gadni komand ko se je trav nenadoma ob

»Igor! Igor!« vzkliskal Zica čaka, planil

»Pusti me!« del se je uje »Bijte se nap

Kako je Cankarjevo železniški mo

Junija 1942 sta bila prva in druga četa Cankarjevega bataljona pod Stolom, tretja, gorjanska četa pa je bila na Pokljuki. Vse tri čete so štejele približno 130 borcev, doma z Jesenic, Javornika, Zatrebnice, Zirovnice in Ljubljane.

Gorjanci so dan pred napadom prekoračili Savo pod Sotesko. Z njimi smo se sešli na sedlu pod Ajdno nad Potoki. Taborišče smo imeli ob vznožju Vajneža, kjer smo prebivali v barakah iz lubja.

Dež je lil že ves teden in tudi to noč nas je spremljal pri akciji. Mokri do kože smo iskali zavetje pod košatimi smrekami. Polde Strazišar nas je sklical v zbor in nam dal navodila. Prva četa naj zažge železniški most v Mostah, druga naj zavaruje okolico, tretja pa naj varuje dohod z Jesenic.

Bil je že mrak, ko smo se odločili za odhod. Bataljon se je počasi spuščal proti dolini. Hodili smo po južni strani Ajdne in nosili s seboj okrog 70 litrov bencina v pločevinastih posodah ter se prebijali skozi temo, meglo in dež. Kmalu smo se ločili in vsaka skupina je šla po svoji poti. Akcija bi se morala pričeti ob enajstih. Tako smo prečkali cesto in progo ter prebredli Završnico. Voda je bila mrzla in korenine so nam

spodmikale no smo prišli na nas je že prig smo do kapeli metali nekaj tramov čez ces dohod iz Zirov pa, Tiger in l našli zaklon z tišini noči so minute pred a si teklo. Dež j škafa. Postajal ni.

Ura v zvon enajst. Čakali minut. Prek R odjeknil moča nami so zaska ljal je Fifi, ki za Skolarovc in Nemcem pre iz postojane. na slepo strelja postojanke. Tor ši že pričel osi tramove edneg lezniškega nas naslonjen na r ze. Nemški stra ni hotel razume v napoto. Zakli

»Hej, le pridi, kazal!« Pred va partizansko pu umaknil in iz. Drugi stražar s brez našega. Čepel je v bliži dovedno opazo je bil za to hero na rusko fronto

PAD

sovražnikova vrsta. Zagledal jo je šele, ko so jo bežeči Nemci preskočili in ko je zažvižgal proti njemu gost sovrážni ogenj in ga v trenutku prilepil k tlom. Krogle so sikale in pikale v prst okrog njega, kakor bi zemljo šivala nenadna nevihta. Potem je to nevihto nekoliko omilila Lazova strojnica, ki je našla nemškega mitraljeza in napravila vrzeli v nemški vrsti pod njimi.

»Lazo je res mitraljezec, da ga ni para,« je pomislil na fanta doma iz Kranja ali bližnje Kranja. Tudi Zicarjev mitraljez je dobro kosil in lahko so se pomaknili nekoliko naprej in prišli do novega streliva. Pravzaprav se je proti municiji pogljal s svojim mitraljezom somo Zicar, ki se ga je to ime oprijelo zaradi »žičarske« spretnosti, a je kovinski zaboj z municijo takoj izpusil iz rok, če je tik pod seboj zagledal, kako je omahnil brigadni komandant Igor in kako se je trava pod Igorjem nenadoma obarvala s krvjo. »Igor! Igor je ranjen,« je vzkliknil Zicar in, ne da bi čakal, planil h komandantu. »Pusti me! Ne delaj zmede!« se je ujezil komandant. »Bijte se naprej!« je zahro-

pel in pogledal Zicarja tako besno, da je Zicar pri priči ubogal.

»Bijte se naprej! Ne potrebujem pomoči!« je bilo vse, kar je o ranjenem komandantu mogel poročati Bojanu in drugim, nato pa zopet zgrabil svoj mitraljez in zavzel svoj položaj na poti, vdolbeni v zemljo kakor kak strelski jarek.

»Bijte, bijte se naprej!« je čez četrto uro poročal tudi bataljonskemu komandantu Blažu, ki se je nenadoma pojavil, ker je nemški pritisk postajal čedalje jačji, in ki je zato sklenil, da bo umaknil bataljon na svojo odgovornost, ker ni hotel, da bi v frontalnem spopadu doživel po nepotrebnem težje izgube ali pa celo obkolitev in težko zdesetkanje bataljona, ki mu je pohajalo že strelivo.

»Bojan! Drzni!« je poklical komisar Bojana in komandirja Drznega in jima ukazal, naj ščitita umik bataljona in vzdržita toliko časa, da bo našel ranjenega Igorja. »Kje je padel? Kje je bil ranjen?« je vprašal mitraljeza Zicarja in Zicar mu je šel pokazat.

(nadalj.)

ankarjev bataljon zažgal iški most v Mostah

spodmikale noge, le s težavo smo prišli na drugi breg. Čas nas je že priganjal. Prispeli smo do kapelice in urno nametali nekaj velikih debelih tramov čez cesto. Tako je bil dohod iz Zirovnice zaprt. Lipa, Tiger in Leopard so si našli zaklon za kapelico. V tišini noči so nam zadnje minute pred akcijo le počasi tekale. Dež je lil kakor iz škafe. Postajali smo nestrpn.

Ura v zvoniku je odbila enajst. Čakali smo še nekaj minut. Prek Rebri je v noč odjeknil močan pok. Nad nami so zasikale krogle. Streljal je Fifi, ki se je ugneznil za Skolarjevo restavracijo in Nemcem preprečeval izhod iz postojanke. Švabi so kar na slepo streljali skozi okna postojanke. Tomi je s tovariši že pričel nositi butare med tramove edinega nosilca železniškega mostu, ki je bil naslonjen na močne traverze. Nemški stražar na mostu ni hotel razumeti, da nam je v napoto. Zaklical je:

»Hej, le pridi, ti bom že pokazal!« Pred vanj naperjeno partizansko puško pa se je umaknil in izginil v noč. Drugi stražar se je umaknil brez našega posredovanja. Čepel je v bližini in nas radovedno opazoval. Pozneje je bil za to »herojstvo« poslan na rusko fronto.

Preko Most nam je Fifi pošiljal »pozdrave«. Nemci so nas hoteli prestrašiti s streljanjem, mi pri kapelici pa nismo vedeli, kaj se dogaja pod mostom. Skrbelo nas je, da se akcija ne bo posrečila. Ali bo most zgorel, ko ga je dež tako premočil? Nekaj minut pred dvanajsto uro se je močno zasvetilo in vsi smo se oddahnili. Akcija se je posrečila. V soju gorečega mostu smo pri Ratitovcu prešli progo in cesto ter se sestali z ostalimi tovariši.

Dvajset dni ni vozil vlak po tej progi. Nemci so besneli. Dva dni po akciji so na cesti pod mostom postrelili skupino talcev. Dvema se je posrečilo skočiti preko kamnite ograje. Šiški se je posrečilo po celodnevem nakanju v koritu pobegniti na Jelovico. Žal ni dočkal slobode. Rakarjev France ni imel sreče. Pri padcu si je zlomil nogo. Nemci so se nad njim surovo maščevali. Štirje so ga pograbili in ga metali v zrak, da je v strašnih bolečinah umrl.

Smrt talcev je Cankarjev bataljon maščeval. V mnogih borbah s sovražniki je dokazal, da je sposoben izvršiti tudi večje akcije.

Po pripovedovanju Franca Konoblja - Slovenka napisala Stanka Graj, osn. šola T. Čufar - 8. c.

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Kl

30

Vreg žari, ko pripoveduje, kako se je iz stare stranke, ki je izdala delavski revolucionarni boj, izločila najprej ljubljanska strankina organizacija, samo štiri dni kasneje pa se je proti Kristanu dvignil tudi revir. »Dvignil kot en mož!« poudari Vreg in pripoveduje, kako je prišlo do razkola tudi drugod v Sloveniji.

»To je bil velik čas. Veličasten čas! Kakor da bi se tisoč luči zgrnilo v eno samo mogočno luč in razbilo socialno demokratični mrak, ki je delavstvo vodil v temo. Mi pa smo to temo razbili. Dan revolucije se nam je zopet zdel blizu. Ko je dober mesec nato izbruhnil po vsej državi železniški štrajk, smo bili v revirju pripravljeni na poslednji udar...«

»Spominjam se vojakov,« Tineta preblisne spomin.

»Zares,« se spomni tudi Vreg, saj je takrat aprila pred enajstimi leti stal poleg Kosirnika, ko so vojaki razganjali delavsko demonstracijo pred železniško postajo. »Martin te je držal v naročju.«

»Da, nesel me je. Jaz sem se ga oklepal in jokal. Bal sem se, da bo vojak ustrelil očeta ali pa ga zabodel z bajonetom...«

»Da, da...« vzdihne Vreg, njegov glas pa postane mračnejši. »Takrat je bila poslednja možnost za revolucijo, pa smo jo zamudili. Bogvekdaj se nam bo zopet ponudila,« pravi Vreg bolj zase kakor za Tineta. Kosirnik je imel prav, ko je rekel, da take priložnosti za revolucijo ne bo tako kmalu. »Utvarjali smo se, da bo tistega dne prišlo do revolucije v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, pa je prišlo samo do žandarskega pokola nad železničarji na Zaloški cesti. To je bil udarec po revoluciji. «Purgarji so

SIVO MESTO

začeli dvigati glave,« pravi mračno, obenem pa pomisli, da tudi v stranki, ki so se ji tiste aprilske dni pred enajstimi leti pridružili slovenski komunisti ni bilo nekaj v redu, kakor da za vodstvo čas za revolucijo še ni bil dovolj zrel.

In res je manjkalo trdnosti. Marsikaj starega, oportunistično socialno demokratičnega je bilo še v vodstvu. Stari socialni patrioti so se rinili pred železničarskim štrajkom vanj. Tudi tu v revirju se je rinil Marej, da bi lahko »igral na prvo violino«, kakor so se o Mareju že tedaj in kasneje izražali gibanju zvesti sodrugi.

Toda Vreg ne namerava govoriti o Mareju, ki je odpadel kot prvi, čim je začutil, da se revolucija oddaljuje in da je zato bolje in koristneje ostati »voditelj« delavstva v kapitalističnih pogojih, kakor da bi čakal na socialistične, ki bi jih bilo treba šele priboriti.

»Marej je odpadel prvi,« Vreg pove Tinetu samo to o Mareju. »Kljub temu pa število našega članstva ni šlo naglo navzdol,« pravi Vreg in nato pripoveduje o kongresu stranke v nekem, za Tineta neznanem Vukovaru in pokongresnih dneh, ko je ob referendumu, ali slovenski komunisti sprejmejo novi program in statut komunistične stranke Jugoslavije ali ne, odpadla samo peščica članov, ki bi jih lahko prešel na prste ene roke. Marej je ribaril v kalnem, toda dokler je bila stranka dovoljena, brez pomembnejšega uspeha. Potem pa je prišla prepoved in prehod na tajno delovanje stranke je terjalo novo izgubo članstva. Preplah je nastal zlasti med koroškimi delavci, ki so bili svojčas jedro socialističnega gibanja v revirju. Bali so se, da bodo doživeli usodo prvega komunističnega revirskega predsednika, ki so ga ob prepovedi komunistične stranke aretirali in nato kot Korošca izgnali iz države.

Tudi Tine se spominja tistega dne, saj so takrat žandarji prvič zaprli njegovega očeta. Bilo je na sam nooletni praznik. Dopoldan očeta ni bilo doma. Malo pred poldnevom se je vrnil domov ves razburjen.

»Ni bil sam. Vsi smo bili,« mu seže v besedo Vreg in pripoveduje, da so tisto dopoldne nameravali

prirediti v delavskem domu shod, na katerem bi moral govoriti dr. Lemež, ki je pogostokrat zahajal kot član centralnega odbora med delavstvo v revir in ki je vodil gospodarsko-politično poučno šolo za revirsko delavstvo. Toda komaj je predavatelj začel govoriti, že se je v spremstvu žandarjev pojavil policijski komisar in zahteval od govornika, naj pri priči umolkne, nato pa prebral ukaz o prepovedi komunistične stranke, o zaplembi strankinega premoženja, premočnin in nepremičnin v korist države. Med nepremičninami je imenoval tudi delavski dom, a se je oglasil Marej, ki se je vzel od bogvekdaj, in povedal, da dom ni in ne bo nikoli last komunistov, marveč je last ljubljanske socialno demokratične konzumne zadruga, kar lahko dokaže tudi s kupno pogodbo, ki sta jo podpisala bivši lastnik, znani nacionalist, in bivši socialno demokratični minister v deželni in kraljevi vladi Anton Kristan. »Tako je rekel Marej in hotel komisarju pokazati pogodbo, a se mu je komisar komaj vidno priklonil in rekel, da to ve in da bere samo ukaz kraljeve vlade o razpustu komunistične stranke in zaplembi celotnega njenega premoženja,« pripoveduje Vreg o tem in o razburjenju, ki se jih je lotilo, ko so zvedeli za aretacijo strankinega revirskega predsednika in njegov takojšnji izgon v Avstrijo.

Ali ni tudi oče nekaj takega pripovedoval mami?

Da, seveda, prav o tem ji je moral govoriti, ker je govoril o nekom, ki so ga odgnali žandarji naravnost na vlak in ga izgnali. Govoril je tudi o nekakšni prepovedi nečesa, kar ni moglo biti drugega kakor prepoved stranke. Ali se ni mama takrat nasmešnila in rekla, da bo zdaj vendarle oče ostajal večkrat doma in je ne pušča same, oče pa se je zaradi maminih besed ujezil in rekel nekaj ostrih besed na mamin račun. Menda ji je rekel: »Trapa! Ali ti sploh kaj razumeš?« Mama pa mu je na podoben način vrnila in mu zagrozila, da bo šla proč od njega. (Sicer mu je tudi kasneje večkrat govorila, da ga bo pustila, toda takrat je bilo prvič, se Tine zdaj natančno spominja, čeprav takrat pred desetimi leti ni ničesar razumel, samo to, da je bila mama huda in očetu zagrozila, da ga bo pustila samega, sam pa je zaradi tega hotel zajokati, a ni utegnil, ker so se prav tedaj pred barako pojavili žandarji. Mama jih je prva zagledala in rekla očetu: »Pote gredo, razbojnik!« in uganila, a se potem pred žandarji sama postavila za očeta in zahtevala, naj ga puste pri miru.

Toda žandarji, se Tine spominja, se niso zmenili za mamine besede, marveč so premetali sobo in kuhinjo, pobrali iz očetove skrinje za celo naročje knjig, a kar je bilo najhuje: za drvmi v drvarnici so našli puško, začeli še huje kričati na očeta in mamo in ga nato uklenili in odgnali kakor razbojnika.

»Mama, ali je res razbojnik, sem jo takrat vprašal, ona pa je samo zajokala,« pripoveduje Tine, »in napovedala, da jima je oče s svojim rohnjenjem nad poštenimi in uglednimi ljudmi nakopal samo nesrečo in da ji je žal, ker ni poročila nekoga drugega, bolj pametnega kakor ta obsedenec.«

Kosirnikova res ni izbirala besed, kadar jo je popadel bes, ve tudi Vreg, a molči in posluša Tineta, ki pravi, da je imela mama prav, da se je s tem, da so očeta odgnali žandarji kakor razbojnika, začela nesreča.

In to nesrečo je občutil takoj po božičnih počitnicah. Poklical ga je katehet in ga prijel za uho, kakor da mu bo »navil uro«, nato pa ga odpeljal v oslovsko klop, odvojeni od razreda in nanjo napisal s kredo: GLEJTE SINA ANTIKRISTOVEGA RDEČEGA RAZBOJNIKA!

»Tako je storil?«

»Da, tako,« pritrdi Tine in pripoveduje, kako hudo mu je bilo zaradi tega, saj je hodil šele v drugi razred, a jokal ni, kar je kateheta še bolj ujezilo. »Včasih znam biti trmast,« se Tine jedko nasmehe, ker mu spomin že drsi skozi nesreče, ki so od tedaj spremljale mamo, očeta in njega. »No, tisto z oslovsko klopjo še ni bilo najhuje, saj je učitelj potem ozmerjal kateheta.«

»Ozmerjal kateheta?« se začudi Vreg, kakor da ne verjame.

»Ozmerjal!« pritrdi Tine.

»A kdo je bil?« bi rad vedel Vreg, ker ve, da so premnogi, če že ne skoro vsi učitelji ljudje z upogljivo hrbtenico in v strahu pred izgubo službe vselej vdani, režimski ljudje.

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Kl

Kam po dežju

Režiser makedonskega barvnega filma Kam po dežju je mladi srbski filmski delavec Vladan Slijepčević. Vladan Slijepčević nedvomno sodi v tisto skupino jugoslovanskih cineastov, ki je v zadnjih dveh, treh letih močno dvignila ugled jugoslovanskega filma v svetu.

Filmsko pot je začel — podobno kot večina drugih naših režiserjev — z dokumentarnim filmom. Prvi večji uspeh je dosegel z dokumentarcem Danes v Novem mestu, leta 1962. Leto dni kasneje pa še s filmoma Pretežno vedro in Nedelja na letališču. (Vse tri filme smo lahko delno videli na televiziji).

Potem se je poizkusil v celovečernem filmu in uspel s prvencem Resnično stanje stvari. »To je zgodba o neki zakonski krizi. Mož se vrne en dan od vojakov pred najavljenim datumom in odkrije, da ga žena vara. Tako se znajde pred novimi dejstvi, pred novo stvarnostjo, ki ji ni kos, ki jo je enako težko sprejeti kot odkloniti. Zato izbere srednjo pot to se pravi, sploh ne izbere, ampak pusti stvari na izhodišni točki. Primer zakonolomstva pokazan v filmu, postane povod za debato, ki se je udeležujejo ljudje v raznih starostih in socialnih kategorijah. Anketa je speljana v tehniki cinéma-vérité (filma-resnice, katerega začetnik je Rus Dziga Vertov — op.) in je zanimiv esej o ljubezni in zakonu v socialistični družbi.« Tako je označil resnično stanje stvari italijanski kritik Flavio Ruffalo. Z varovanjem — filmu o mladem pesniku karieristu — je Slijepčević dosegel svoj največji uspeh doslej, saj je zanj dobil visoka priznanja na mednarodnem filmskem festivalu v Moskvi. Kam po dežju je Slijepčevićev zadnji film, posnet lani. Z njim je sodeloval na puljskem festivalu, vendar ga je kritika slabo sprejela, medtem ko ga je n. pr. francoski filmski teoretik in kritik Marcel Martin pohvalil. Ta delni neuspeh Slijepčevića ni oviral pri njegovem nadaljnjem ustvarjanju. Vrnil se je k dokumentarcu in letos na beograjskem festivalu dokumentar-

nega in kratkometražnega filma prejel za film Lepirski vir zlato medaljo v skupini namenskih filmov.

Toliko o Slijepčeviću in njegovem dosedanjem delu. Sedaj pa pogledimo film Kam po dežju malo podrobneje, zakaj film vsekakor zasluži, da si ga ogledamo tako.

Junakinja filma je mlada in romantična Lela, hči uglednih staršev, družbeno političnih delavcev. Z njima odide na obisk k zaročencu, simpatičnemu inženirju Borisu, ki ga je prva zaposlitev vodila v notranjost dežele. Njuno ponovno srečanje je sicer videti srečno, a pozneje sama ugotovita, da sta se zelo spremenila. Lela je spremenila odnos do staršev, upira se jim, mrzi njihove malomeščanske navade, Boris pa odnos do družbe, ki mu onemogoča enačenje s starejšimi ljudmi.

Lela je prešibka, da bi nasprotovala očetu in materi in tako postane to kar sta oče in mati želela: razvajena hčer, ki bo živela srečno brezbrizno življenje z Borisom. Boris pa s tem, ko pristane na bližnjo poroko tudi ne uresniči svojih namer in je nujno, da bo postal eden tistih iz starejše generacije, ki jo je tako mrzil.

Ta kratka vsebina nam pove osnovni motiv (idejni) filma: boj med dvema generacijama. Starejšo, ki ima oblast v rokah zaradi »določenih zaslug« in mlajšo strokovno podkovano, ki čaka na svojo priložnost pa je ne dobi na tak način kot si je predstavljala. Kljub mladostnemu elanu mora odstopiti od svojih načrtov in sprejeti kompromis, ki ga kroji starejši rod.

Nasprotja pa so v filmu načrtana precej megleno, nejasno, sploh je film idejno nerafiniran. Ne vemo zakaj se je Boris odločil za upor starejšim. Morda je temu vzrok službeno razočaranje na prvem delovnem mestu. Res je, da je ambiciozen, brezkompromisen (zanj je edina možna pot: ali zmaga ali propad), jezni mladenič, nasprotujoč družbi (v širšem pomenu) v kateri živi. Najprej hoče vse podreti in šele nato graditi, kot pravi tedaj ko spušča zrak iz avtomobilskih gum in se svojemu objestnemu vedenju niti malo ne čudi. Vse prezira, prezira kmete, medtem ko delajo na polju in tam poplesava z Lelo, demonstrira svoj izum na elektrotehniškem področju. Izkaže se kot egoist. Vendar, če že to hoče biti, naj svoj razum, nadarjenost, ambicijo, usmerja v to, da bo uspel. Tako samo očita Lelinemu očetu, veliko očitkov je resničnih, ne stori pa ničesar da bi bil boljši kot on. V nekem pogledu je celo slabši; svojo jezo sprošča nad natakarnjem ko mu ta ni storil nič. Skratka je jezni upornik, ki sicer pokaže do-

ločene slabosti v naši družbi, ni pa gibal, ki bi te slabosti odpravil. Njegov konec je pravzaprav bolj tragičen kot Lelin.

Lela je romantična duša. Misli da od staršev ni odvisna, vendar na koncu spozna svojo odvisnost. In prav zaradi te odvisnosti se odloči, da se bo poročila z Borisom, čeprav sama ugotovi, da ga ne ljubi več. Njeni ideali se podro, kot skrivnostni avion, ki vedno kroži nad njo in nazadnje (tedaj ko pristane na mamin predlog, da se bo poročila z Borisom) strmo-glavi.

Vsej tej idejni nejasnosti, ki jo je napisal scenarist

Čirilov, je režiser Slijepčević dodal in oblikoval neenotno, neubrano podobo filma.

V filmu se srečamo s stari-mi že videnimi režiserjevimi odlikami. Na primer prizor boksarskega dvoboja, kjer se je — podobno kot v dokumentarcu Nedelja na dirkališču, kjer prikazuje konjske dirke — predstavil kot uspešen posredovalec in oblikovalec športnih prizorov. Ravno tako smo že videli med drugimi tudi spodnji rakurz konjskih nog, ki ga je v tem filmu lepo uporabil pri Lelinem teku skozi gozd. Torej nam Slijepčević ni pokazal ničesar novega in nas malo razočaral.

Seveda pa ni zamižati pred neokusnim lovljenjem po stanovanjski zgradbi, divjo vožnjo v dežju z avtomobilom, dolgočasnim potapljanjem v vodi itd., kar ni niti malo lepo, kaj šele umetniško.

Če se ustavimo pri igralcih moramo ugotoviti, da je bil zares imeniten le Petre Prličko v epizodnih vlogah, dočim sta bila protagonista Stanislava Bešić in Slovenec Ali Raner, slaba.

Nasploh je film Kam po dežju lepo zamišljen, a med zamisljivo in uresničitvijo je le še daleč in preostane samo dobra zamisel in pa pone-srečen film.

— na.

Franc Resman, predsednik Društva čebelarjev Radovljica ob otvoritvi Janševega čebelnaka

Prvi tabor slovenskih čebelarjev

V nedeljo, 4. avgusta, bo na Breznici prvi tabor slovenskih čebelarjev. Kraj tabora ni slučajno izbran. Na Breznici je v 18. stoletju čebelaril največji čebelar sveta Anton Janša. Nauk o čebelarstvu, ki ga je napisal Janša, je še danes v veljavi in znan daleč po svetu. S kakšnim spoštovanjem se tuji spominjajo tega velikega moža nam pove to, da Avstrijci že 200 let vzdržujejo njegov grob na Dunaju. Ker bo čez pet let 200 letnica Janševe smrti, bo tabor slovenskih čebelarjev označil uvod v praznovanje te pomembne obletnice.

V Sloveniji je okrog 6000 čebelarjev, na Gorenjskem pa čez tisoč. V zadnjih treh letih je v Sloveniji število čebelarjev naraslo za novih tisoč članov. To so predvsem mladi ljudje. Kdor se s čebelarstvom ne začne ukvarjati že v rani mladosti, se v poznejših letih težko odloči za tako dejavnost.

V radovljiški in jeseniški občini je 13 družin, v katerih je včlanjenih 320 čebelarjev; le-ti imajo čez 4000 čebeljih družin.

»Čebelarstvo ni področje

dejavnosti, ki omogoča obogatitev. Njena privlačnost je v ljubezni do prirode«, je nedavno dejal Franc Resman, predsednik radovljiškega društva čebelarjev.

Na taboru nameravajo čebelarji sprejeti resolucijo, ki naj bi razložila stanje slovenskega čebelarstva, pomen in opozorila na težave. Čebelarji menijo, da je pri nas čebelarstvo zapostavljeno. K tej trditvi navajajo naslednje podatke:

V povojnih letih so imeli čebelarji regres pri nabavi čebelarskega orodja, olajšave za prevoze čebel po železnici, sladkor za zimsko krmljenje čebel so kupovali po znižanih cenah. Vse te olajšave so bile ukinjene že pred reformo.

Naša družba daje izdatno pomoč za napredek kmetijstva. Toda čebelarstvo se še vedno ne ceni kot veja kmetijstva, čeprav je znano, da brez vzreje čebel ni sadjarstva. Če v Zahodni Nemčiji čebelar pripelje čebele v sadovnjak za 15 dni, dobi za vsak panj 15 mark. Tudi v Avstriji imajo čebelarji več ugodnosti kot pri nas. Če na-

merava čebelar peljati čebele na pašo v druge kraje, mora imeti potrjeno, da so čebele zdrave. Potrdilo pa izdaja veterinarski znanstveni zavod v Ljubljani, ki za pregled vzorca (nekaj čebel) iz panja računa 1.500 S din. Potrdilo za 30 panjev torej velja čebelarja 45.000 S din. To pa je cena, ki je težko vzdržna za naše čebelarje. Takšne preglede pa imajo čebelarji v sosednji Avstriji brezplačno.

Na taboru bo govoril Valentin Benedičič, predsednik Zveze čebelarskih društev Slovenije. V kulturnem programu pa bo sodelovala godba iz Kranja, folklorna skupina iz Nemilj in domača Svoboda.

Sicer pa bo tabor zanimiv za vse. Čebelarji bodo prikazali, kako so pred več sto leti nosili čebele na pašo in še več drugih čebelarskih zanimivosti.

Goste bodo postregli z medom, medom, pa tudi za zabavo je dobro preskrbljeno. Čebelarji vabijo drugo nedeljo vse prijatelje prirode na tabor na Breznico.

J. Vidic

Misli

Nesreče, ki nam jih ne bi bil zmogel potolažiti razum, nam večkrat potolaži slabost.

Smešna dejanja onečašča bolj kakor nečastna.

Zavist je bolj nespravljiva kakor sovraštvo.

Največji čudež ljubezni je ta, da ozdravlja spogledljivost.

La Rochefoucauld

15. skupna seja obeh zborov SOb Jesenice

Delovna in slavnostna seja

Včeraj, 1. avgusta je bila 15. skupna seja obeh zborov Skupščine občine Jesenice, na kateri so odborniki razpravljali o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskem prometnem davku in odloka o komunalnih taksah v občini Jesenice. Razpravljali so tudi o odloku o določitvi najnižje najemnine za poslovne prostore in o izda-

Dolikovci za občinski praznik

V sredo, 31. julija, so s kratkim kulturno-umetniškim programom odprli že drugo letošnjo kolektivno slikarsko razstavo članov likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar. Na razstavi ki jo prireja-jo v počastitev občinskega praznika, je prikazanih 27 slikarskih del devetih avtorjev.

V našem časniku smo že enkrat pisali o tem, da so dolikovci v svojem razstavno-programskem konceptu osvojili princip, da je razstava v februarju in avgustu kvalitetni prikaz njihovega slikarskega ustvarjanja, novembrska razstava pa je pregledna, na kateri naj bi sodelovali vsi aktivni člani DOLIK vsaj z enim delom.

Zirija zaradi takega kriterija in zaradi letnih dopustov, ni imela običajne pestre izbire, vendar je vztrajala pri zasnovanem konceptu in nekaj del tudi zavrnila. Kljub temu pa je razstava dovolj pestra, saj slikarji k dolgo let prevladujoči oljni tehniki, v zadnjem času dodajajo vedno več temper, pastela, akvarela in perorisbe.

Omenjena razstava je že deveta likovna razstava v tem letu, oziroma dvanajsta vključno z ostalimi razstavami, ki jih prireja likovna sekcija DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. Vseh dosedanjih razstav si je ogledalo čez 12.000 ljudi oziroma povprečno čez 1.000 obiskovalcev na razstavo.

Kolektivna slikarska razstava članov likovne sekcije DOLIK bo odprta do vključno 11. avgusta vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 19. ure.

ji soglasja k spremembi in dopolnitvi statuta stanovanjskega podjetja Jesenice. Po priključitvi zavoda za stanovanjsko in komunalno gradnjo Jesenice k stanovanjskemu podjetju ter po ustanovitvi servisne delavnice podjetja, se je število zaposlenih delavcev povečalo, tako, da bodo v bodoče imeli kot najvišji samoupravni organ 15-članski delavski svet. Poleg tega so na seji razpravljali o dodelitvi zemljišča SGP Savi za gradnjo trgovsko-stanovanjskega objekta na Spodnjem Plavžu na Jesenicah. Na podlagi urbanističnega in ožjega zazidalnega načrta naj bi omejeno podjetje na zemljišču za trgovino pri Čufarju in poleg novozgrajenega gostinskega objekta nadaljevalo z gradnjo. Poleg obeh stolpičev, naj bi povečali sedanjo samopostrežno trgovino pri Čufarju ter zgradili v veznem objektu še prodajalno mesa ter frizerski salon. Omenjena gradnja je glede na veliko število prebivalcev in vedno večje potrebe na Plavžu vsakakor upravičena in nujna.

Ker je seja obeh zborov skupščine občine Jesenice so-

upadala s praznovanjem občinskega praznika je predsednik skupščine France Žvan v drugem, slavnostnem delu podal še poročilo o družbenem in gospodarskem stanju v občini, odborniki pa so razpravljali o predlogu o podelitvi domicila Jeseniško-bohinjskemu odredu.

Določili so tudi delegacijo, ki je ponesla vence k obeležju na Obranci, kjer sta v spopadu z Nemci leta 1941 padla prva partizana Ferdo Koren in Viktor Arzenšek, delegacijo, ki je ponesla venec k osrednjemu spomeniku pred železniško postajo na Jesenicah in pa delegacijo, ki bo v nedeljo položila venec tudi k spomeniku na Goreljku na Pokljuki, kjer je leta 1943 padlo 80 borcev 3. bataljona Prešernove brigade.

Iz seje so poslali predsedniku republike tudi pozdravno brzojavko.

Po zaključku slavnostnega dela seje Skupščine občine so se odborniki in ostali gostje ter občani udeležili še otvoritve dela novozgrajene Tomšičeve ceste in pa nove tretje stolpnice poleg gimnazije.

T. L.

Še enkrat Tomšičeva cesta

V 28. številki Železarja je Jože Bertoncelj v članku Pravica na Tomšičevi cesti, ponovno kritiziral gradnjo Tomšičeve ceste v namišljenem prepričanju, da se mu godi ne vem kakšna krivica, kar verjetno mislijo tudi soppodpisniki tega članka.

Če k temu dodamo, da se Bertoncelj zaradi te gradnje pritožuje na vse pristojne in nepristojne organe ter popolnoma neopravičeno osebno napada celo ljudi, ki z gradnjo te ceste nimajo nobene zveze, se postavlja vprašanje, če ne gre v tem primeru za določen egoizem in principielno nasprotovanje družbenim interesom.

Gradnja Tomšičeve ceste je bila dolgoletna želja vseh prebivalcev za progo, saj jim je ta cesta več kot potrebna. Odločitev Skupščine občine Jesenice, da finansira gradnjo te ceste je z veseljem pozdravila večina prebivalcev. Bertoncelju pa se je s tem ponudila priložnost, da gradnjo čim bolj ovira, ker je cesta speljana tudi čez njegovo zemljišče.

Da bi bila javnost pravilno obveščena kako je v resnici z gradnjo Tomšičeve ceste, želim povedati samo nekaj dejstev:

1. Vse prizadete stranke so za odstopljeno zemljišče, posekano sadno drevje idr. dobile primerno odškodnino, ki znaša skupaj čez 15.000.000 S d.n. Za porušene ograje

(od katerih so bile nekatere popolnoma dotrajane) pa so bile postavljene nove v kvalitetnejši izvedbi od starih.

2. Istočasno z gradnjo ceste je bila izvedena rekonstrukcija vodovoda in obnovljeni so bili vsi vodovodni hišni priključki, katere bi lastniki hiš morali slej ko prej obnoviti na lastne stroške, ker je bila vodovodna instalacija popolnoma dotrajana.

3. Po trasi ceste je bila zgrajena nova kanalizacija ter je s tem dana možnost vsem lastnikom stanovanjskih hiš, da se priključijo na javno kanalizacijo.

4. Pridobitev za vse prebivalce tega naselja je tudi javna razsvetljava in telefonski kabel.

Vsak, ki je količjak objektivni mora priznati, da je z gradnjo te ceste veliko pridobil. Med drugim se je znatno povečala prometna vrednost stanovanjskih hiš, zato se lahko vprašamo proti komu in zakaj se Bertoncelj pritožuje.

Ker se nekateri zelo radi zgledujejo po inozemstvu, bi rad v informacijo povedal samo to, da morajo stanovanjske ceste kot je Tomšičeva v zapadnih državah obvezno finansirati lastniki stanovanjskih hiš, zemljišče za razširitev ceste pa brezplačno odstopiti. V našem primeru pa vse stroške za gradnjo ceste, vodovoda, kanali-

zacije, javne razstevljave, telefonskega kabla in odškodnine za zemljišča nosi občinska skupščina.

Okrog problematike ali je pri gradnji ceste projektirana boljša prva ali druga varianta (investitor se je odločil za drugo) pa samo naslednje pojasnilo:

Po prvi varianti bi bilo potrebno izkopati v skalnatem terenu 800 m³ več materiala in postaviti višji oporni zid, rušiti pa bi bilo potrebno rastlinjak, last Prešerna in manjši objekt, last Bertoncelja, kar po drugi varianti ni bilo potrebno, zato je bila gradnja ceste toliko cenejša.

V svojih zahtevah nima Bertoncelj nobenih meja. Zakaj mu je bilo iz družbenih sredstev postavljeno 20 m nove ograje, čeprav stara ograja pri gradnji ceste ni bila niti dotaknjena. Zakaj se mu je zgradila kanalizacija za pralno ploščo za avtomobil, če te prej ni imel, zahteva pa še novo garažo, oporni zid itd. Menim, da se morajo pristojni organi takim izsiljevanjem odločno postaviti po robu, ker gre za denar davko-plačevalcev (pretežno od gospodarskih organizacij), ki imajo pravico zahtevati racionalno uporabo tako zbranih sredstev. Privatni interesi se v socialistični družbi ne morejo in ne smejo uveljaviti v škodo družbenih interesov, zato

Naraščajoči turistični promet zahteva gradnjo moderne avtoceste

Število prehodov domačih in tujih turistov prek mejnih prehodov na Gorenjskem se je v prvih šestih mesecih letošnjega leta nekoliko zmanjšalo. Prek Jesenic, Rateč, Podkorena, Ljubelja in Jezerskega je letos vstopilo oziroma izstopilo iz naše države 2.360.900 domačih in tujih turistov, kar je za okroglo 100 tisoč manj kot lani v istem času. V istem času so na omenjenih cestnih mejnih prehodih zabeležili 525.380 motornih vozil. Podatki za našo občino pa so nekoliko drugačni. Na mejnih prehodih v naši občini je prestopilo mejo 1.872.350 tujih in domačih potnikov, kar je za okroglo 365 tisoč več kot lani. V istem času so na prehodih v Ratečah in na Pokorenu zabeležili okroglo 341.800 motornih vozil, kar je za 93.800 več kot lani v istem času.

Padeč pa je zabeležen v maloobmejnem prometu, saj je bilo letos vseh potnikov s propustnicami le okroglo 52.000 kar je za 11.000 manj kot lani v istem času.

Zanimivo je še to, da pride največ tujih turistov v našo državo na Gorenjskem prek mejnega prehoda Podkoren, izstopi pa prek Ljubelja. To obenem še bolj potrjujejo utemeljeno zahtevo po zgraditvi moderne avtoceste na Gorenjskem predvsem pa v zgor-njesavsko dolino.

bi moral Bertoncelj z vsaj malo realizma priznati, da kot lastnik stanovanjske hiše z novo zgrajeno cesto ni ničesar izgubil, ampak mnogo pridobil, zato bi namesto pritožb in groženj lahko uporabil druge izraze. Bertoncelj bi se moral tudi zavdati, da na Jesenicah ni sam in da zato mora upoštevati tudi interese svojih sosedov in ostalih prebivalcev za progo.

Stane Zorman

Misel

Nesreča ni velika, če naklanjamo dobroto nehvalež-nežem, toda neznosna je, če jih moramo prejemati od sleparjev.

Človek kmalu zapravi pravšnji čut do svojih dobrotnikov in prijateljev, če si pogosto dovoljuje govoriti o njihovih napakah.

Laže vzljubimo tiste, ki nas sovražijo, kakor tiste, ki nam vsiljujejo svojo ljubezen.

Samo tisti, ki so vredni zaničevanja, se boje zaničevanja.

Naša pamet ni nič manj prepuščena igri sreče kakor naš imetek.

V ljubosumju je več samoljubja kakor ljubezni.

La Rochefoucauld

Brat doktorja Homerja

Zika Mitrović se je malone v celoti posvetil akcijskemu filmu. Sebi je ostal zvest tudi sedaj, ko akcijski film ni več »v modi«.

Brat doktorja Homerja, barvni film v proizvodnji Filmske radne zajednice Beograd, je časovno determiniran v čas takoj po vojni, v september 1945. V okolje, v katerem se napredne sile bore, da bi državo iztrgale iz zaostalosti in delovanja kontrarevolucionarnih sil, je Mitrović postavil Simona, mladega študenta prava, kot zvezmo kasneje, ki je vojna leta preživel v internaciji v tujini. Simonov povratek domov je poln nejasnosti. Vprašuje se, ali so še živi njegovi domači in ali ga še čaka Vera. Spoznanji, da so očeta ubili in da je brat dr. Homer močno navezan na Vero, ga pretrese. Sklene maščevati očeta...

Do sem, torej do ekspozicije, Mitrovićev film niti ni tako slab, dasi-ravno moti precej stvari (banalni dialog med šoferjem in Simonom v avtobusu, kakor sam avtobus v glavi filma, ki deluje obrabljeno in dolgočasno; prisiljeno vedenje domačinov do »tujca«; okornost in razvlečenost same zasnove). Pohvaliti velja edino-le dobro interpretacijo balade Arsena Dedića in glasbeno spremljavo Bojana Adamića, ki je skozi cel film na višini.

...Išče morilca. Najprej vpraša pri popu. Ta mu pove o hudodelcu, ki da je pobegnil v Grčijo. Nastani se v hotelu. Pred hotelom igra ciganski ansambel in Simon se nekaj meni z violinistom o smrti svojega očeta Marka. Violinist mu obljubi pomoč, vendar mu bo obširneje razlagal zvečer, ko ga bo Simon obiskal. Njun pogovor vidi kapetan Vuk, vodja milice.

Zvečer ko obišče violinista ga ne najde doma. To se mu zdi sumljivo. Sprva nič ne vidi, potem pa le opazi neko truplo ob reki — violinistovo. Javi milici, kjer mu povedo, da je bil violinist prekupevallec, zato je prav verjetno, da ga je ubil kdo iz njegove družine.

Simon se ne počuti nič kaj varnega. Ne ve kdo je pošten, kdo ni. Počasi začne spoznavati kdo je kdo. Potem ko ulovi bežečega potepuha in slednji v pisarni kapetana Vuka, po Vukovi izjavi, zakolje stražarja in zbeži...

Tu se začne zaplet. Gledalci že sedaj vemo, kdo je ubil Simonovega očeta. Zanima nas, kako bo Mitrović zapletal in razpletal celoten potek. Ali se bo odločil za počasno in napeto varianto, ki bo temeljila na medsebojni borbi protagonistov ali za možnost, ki bo nudila gledalcu obilo zabave ob puškarjenju in pretepanju, in potem rafinirano posegla v neposredno soočenje nasprotnikov. Mitrović se je odločil za korpromis za zlato sredi

no in s tem odzvel draž filmu. V razvijanju fabule sta se Simon in Vuk celo spoprijela med seboj na prostem pred hotelom in pri tem demonstrirala visoko šolo nespretnosti, neokusnosti, ki je povsem odvečna. Primitivci, ki takšen pretep gledajo, samo kolerično vzklíkajo: »Ubi ga!«. Potem se ločita; Simon odide v Grčijo, kjer naj bi našel ubijalca. Dogajanje teče dalje. Mitrović se ni preveč trudil. Vse je zavil v meglo, kulminacijo naredil neučinkovito in neizkristalizirano ter premalo poudarjeno, se nato odločil za peripetijo. (Vukova ljubica Ana, ki odkritje, na namerava Vuk pobegniti v Grčijo brez nje, potem ko jo skuša zadaviti — a mu ne uspe — obvesti doktorja Homerja, da je povezan z bando, ki pleni in ubija; Simon zve od Vukovega pajdaša, da mu je Vuk ubil očeta Marka.) Čakamo

kako bo Mitrović prišel do zadnjega dejanja — katastrofe. Prepričani smo, da bo Vuk pravično plačal za zločine. Kaj pa bo s Simonom? Bo postal heroj in ostal živ? Kar se tiče Vuka je vse po predvidevanjih. Simon ga ustrelil. S Simonovo usodo pa nas je Mitrović presenetil. Konec ni takšen da bi Simon ostal živ. Heroj postane, fizično propade; vojak Vukove čete ga prerešetajo...

Za dobrega scenarista in režiserja, po tem kar je ustvaril, Mitrovića ne moremo imeti. Scenaristična stran, ki je slaba, brez tehničnih misli, dobre označitve junakov, mu ne moremo preveč očitati, saj je to šele drugi film, za katerega je napisal scenarij in ga režiral. Toda pri režiji smo lahko bolj kritični. Mitrović je posnel že okrog 10 filmov in se mu kot izkušenemu režiserju ne bi smelo zgoditi, da ob tako kvalitetni

Prizor iz filma BRAT dr. HOMERJA

igralski zasedbi, kakršna je bila v dr. Homerju, igalska stran popolnoma odpove. Priznani igralci — Ljuba Tadić, Bata Živojinović, Irena Žigon in drugi — so bili le blede sence svojih podob, ki so jih ustvarili v prejšnjih filmih. Iz tega kroga igralcev lahko izvajamo samo Stoleta Arandjelovića, ki je ustvaril

zelo impresivno, sicer epizodno vlogo, potepuha.

Za film Brat dr. Homerja, lahko rečemo da je zgodba verjetna, da so se v povojnem času lahko dogajale take stvari, da ima uspeh pri gledalcih željnih akcije in napetosti (v kolikor je film sploh napet!), da pa nima nobenih umetniških kvalitete in aspiracij.

Plavanje na Jesenicah počasi, vendar vztrajno napreduje

S toplimi poletnimi dnevi so pričeli s treningom tudi člani plavalnega kluba Jesenice. Ta športna zvrst je bila včasih na Jesenicah dobro razvita in plavalci so dosegli nekaj lepih rezultatov. Vendar je s časoma vsa dejavnost počasi zamrla delno zaradi nezanimanja, večji del pa zato, ker Jesenice niso imele primerne plavalnega bazena. Obstajal je majhen štiri-najstmetrski bazen v Ukovi, ki pa je bil bolj podoben ribji konzervi kot kopališču.

Po dograditvi novega modernega olimpijskega bazena (rezervoarja za hladilno vodo železarne), so tudi Jesenice dobile prvi primernejši plavalni objekt. Prva leta je bilo videti, da so se nekateri prizadevali dvigniti na noge plavanje, športno zvrst, ki nima samo tekmovalnega značaja, temveč tudi rekreacijskega, ki je še posebno pomemben, v takem industrijskem mestu, kot so Jesenice. Zares je plavanje zaživelo, ko je klubu predsedoval inž. Perne in žrtvoval mnogo svojih prostih ur za napredek in razvoj plavalnega športa na Jesenicah. Prvi rezultati so se kmalu pokazali. Jesenice so pričeli tekmovali v Gorenjski plavalni ligi z zadovoljivim uspehom. Po treh letih marljivega dela je tov. Perne prepustil mesto predsednika zaradi preobširnega dela v železarni tov. Hribarju, ki je z enakim poletom in navdušenjem nadaljeval začeto delo.

V letošnji sezoni je plavalni klub Jesenice dobil precej novih mladih članov, saj se je število članov povečalo od dvanajst na dvainštirideset. Razveseljivo je tudi to, da je med novimi člani precej talentiranih deklet, katere so bile vedno neresljivi problem na raznih tekmovalnih, saj jih nikoli nismo imeli več kot tri!

Z marljivim treningom so člani pričeli v začetku junija, v začetku julija pa so se

udeležili tudi prve tekme v novi sezoni, odprtega prvenstva Radovljice. Čeprav v majhnem številu, so dosegli lep uspeh, saj so priborili za svoj klub kar štiri prva in sedem drugih mest.

V Gorenjski plavalni ligi, ki je letos razdeljena na tri kola, so nastopili v II. kolu

na Bledu 22. julija v gradskem kopališču.

Rezultati — moški:

400 m crawl: 1. Stružnik (Tr) 5:38,1, 2. Brejc (Jes) 6:02,2, 6. Šubic (Jes), 7. Špendal (Jes), 11. Hočevar (Jes).

200 m hrbtno: 1. Podveršek (Tr) 2:53,3, 2. Ropret (Jes) 3:06,4, 5. Tolar (Jes) 3:13,2.

100 m prsno: 1. Brejc (Jes) 1:22,0, 2. Jenstrle (Rad) 1:28,2, 8. Češnjak (Jes), 12. Gorišek (Jes).

4 x 50 m mešano: 1. Radov-

ljica 2:21,4, 2. Jesenice 2:23,1 — ženske

200 m hrbtno: 7. Gorišek, 8. Biteznik

100 m prsno: 7. Udovič

Pripomniti moram, da so bili nekateri najboljši plavalci pri tem srečanju na morju, kar je bil velik hendikep za marljive plavalce plavalnega kluba Jesenice.

Izrazil bi priliko in se v imenu vseh članov in vodstva zahvalil toplotno-energetskemu obratu železarne za razumevanje, oziroma ogrevanje vode v slabem vremenu.

B. N.

Alpinistične novice

Nastop vročega poletja pri naša selitev alpinistov v tuja gorstva. Alpinisti — železarji z Jesenic in Mojstrane so se odpravili po uspešnih vzponih doma in v Dolomitih v Centralne Alpe v Chamonix.

Chamonix je izhodišče za najlepše in najtežje alpinistične storitve v okolju Mont Blanca (4.810 m), najvišje gore v Zahodni Evropi. Z zgraditvijo predora pod Mt. Blanc, ki je dolg 11.600 m in ima dva enosmerna cestna traka, na katerih je prehitavanje nemogoče in tudi prepovedano, se je spremenil kraj Jacquesa Balmata, prvopristopnika na Mont Blanc, v izredno obiskano evropsko mesto. Predor pod Mont Blanc povezuje zahodno in južno Evropo, zato se usmerja sedaj vsa množica cestnih vozil na to bližnjico. Kljub visoki cestnini (3.000 it. lir v eno smer), gre približno vsakih sedem sekund en avto skozi predor, kar znese na

dan približno 10.000 avtomobilov ali letno okoli 3.000.000 avtomobilov. Iz navedenega razvidimo kako izredno se izplača taka investicija, saj prinese letno okrog 9 milijard starih din bruto zaslužka, od katerega sigurno ni polovica tisto kar odpade na skupno vzdrževanje s plačami vred in z odplačevanjem anuitet.

Te stvari ne spadajo v naslov članka, so pa zanimive, ker spadajo k vtisom, ki jih doživljaš na poti v daljne kraje.

Glede na to, da Italijani in Francozi, ki so gradili skupno ta predor, grade vse zelo perspektivno, se čudiš, zakaj so gradili tako ozek predor, samo dve cestni stezi. V perspektivi bodo potrebe pokazale še dvotirno železnico in štiristezni cesto.

Predor daje utrip življenja obema dolinama na obeh straneh Mont Blanca. Posebno Chamonix se je znašel naen-

krat v strašni prometni stiski. Prometni policaji so ob konicah dostikrat popolnoma nemočni. Kolone se ne premaknejo. V Chamonixu se dnevno ustavi najmanj sto avtobusov in kar naredi največji vtis je to, da so v teh avtomobilih sami alpinisti, ki gredo tudi dejansko v okoliške gore in stene. To kar vidiš v Chamonixu je že prava turistična »industrija«. Kljub mnogim žičnicam in železnicam, vidiš na poteh še zelo mnogo pešcev.

Chamonix (1.040 m nad m.) ima več urejenih in še več neurejenih, divjih kampin-gov. V teh zadnjih najdeš prave alpiniste, Bosi, bradati in razcapani hodijo v mesto nakupovat kruh in ostale potrebščine, toda zaradi svoje navzočnosti ne povzročajo prav nobene pozornosti. — Ljudje so tega tu navajeni. V teh kampin-gih ni treba plačevati nobenih taks; Francozom je treba dati zato vse priznanje, dobro vedo da tudi ti gorniki nekaj le prinesejo

Neuspel turnir

Odbojarski klub Jesenice je v počastitev občinskega praznika organiziral tradicionalni turnir za memorial Tomaža Trojarja. Na turnir je vabil ekipo Kanala in Ljubljane, žal pa se ga slednja ni udeležila, kljub temu, da je že zagotovila udeležbo in da je lani osvojila prehodni pokal.

Tako so gledalci videli samo nezanemljivo, pravo dopustniško tekmo s Kanalom, ki ni niti najmanj spominjala na ogorčene prvenstvene borbe. Igralci pa so domače gledalce razočarali še s porazom z rezultatom 3:1.

Obe ekipe sta nastopili nepopolni, Jeseničani brez Krevsla in Šmitka. Kljub temu pa bi lahko pokazali več volje do zmage. Razumljivo je, da brez posebnega treninga ne morejo dosti pokazati, kar verjetno velja tudi za Kanal, pa vendar so gostje zmagali predvsem zaradi večje srčnosti. Domači so dobili prvi set, nasprotniku pa so se resneje upirali še v tretjem, ki so ga izgubili v podaljškju s 16:14.

Le včasih je našim igralcem uspela dobra poteza, predvsem Berglju, proti odličnemu tolkaču Tušarju pa so bili povsem brez moči in so zatajili tudi v igri v polju, kjer sicer vedno dobro igrajo.

Za jesenski del tekmovanja se bodo morali dobro pripraviti, če bodo hoteli doseči tak uspeh kot spomladi in s tem pravico do sodelovanja na kvalifikacijah za vstop v višje tekmovanje.

Z. P.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

3. in 4. avgusta ameriški film **ATTACK**, v režiji Roberta Oldriga, v glavni vlogi Jack Palans, ob 17. in 19. uri.

5. avgusta ameriški CS barvni film **SPARTAK**, v režiji Stanley Kubrick, v glavni vlogi Kirk Douglas, ob 19. uri.

6. in 7. avgusta italijanski CS barvni film **BRANKALEONOVA VOJSKA**, v režiji Maria Monicellija, v glavni vlogi Vittorio Gassman, ob 19. uri.

8. avgusta ameriški barvni film **HATARI**, v režiji Howard Hawks, v glavni vlogi John Wayne, ob 19. uri.

9. avgusta ameriški CS barvni film **LIKVIDATOR**, v režiji Jack Cardiff, v glavni vlogi Rod Taylor, ob 17. in 19. uri.

10. avgusta ameriški CS barvni film **JESEN CHEYENNA**, v režiji John Ford, v glavni vlogi Richard Widmark, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

3. in 4. avgusta italijanski CS barvni film **BRANKALEONOVA VOJSKA**, ob 18. in 20. uri.

5. in 6. avgusta ameriški film **ATTACK**, 5. avgusta ob 18. in 20. uri, 6. avgusta ob 20. uri.

7. avgusta ameriški barvni film **HATARI** ob 17. in 20. uri.

8. in 9. avgusta jugoslovanski film **KORAKI SKOZI MEGLO**, 8. avgusta ob 18. in 20. uri, 9. avgusta ob 20. uri.

10. avgusta ameriški barvni film **OPERACIJA OPIJ**, v režiji Terrens Jong, v glavni vlogi Yul Bruner, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

3. avgusta jugoslovanski film **KAM PO DEZJU**

4. avgusta jugoslovanski film **BRAT DR. HOMERJA**

8. avgusta ameriški film **ATTACK**

10. avgusta jugoslovanski film **KORAKI SKOZI MEGLO**

Kino KRANJSKA GORA

3. avgusta angleški barvni CS film **ZLOMLJENA KRILA**

4. avgusta jugoslovanski film **KORAKI SKOZI MEGLO**

8. avgusta italijanski CS barvni film **BRANKALEONOVA VOJSKA**

10. avgusta ameriški film **ATTACK**

Kino ŽIROVNICA

4. avgusta angleški CS barvni film **ZLOMLJENA KRILA**

11. avgusta ameriški film **ATTACK**

ZAHVALA

Sodelavcem iz elektro-vzdrževanja Javornik, se najlepše zahvaljujem za lepo darilo ob odhodu v pokoj in jim želim veliko delovnih uspehov in varnost pri delu.

Ciril Čop

ZAHVALA

Izvršnemu odboru Sindikata Železarne se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč ob moji dolgotrajni bolezni, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Martin Lakner
Žebljarna

občini z nakupovanjem potrebnih.

Tri stvari so napravile name največji vtis: silne in edinstvene gore, dovoljevanje divjih kampingov v največji bližini mesta, kar lahko smatramo kot odsev francoskega pojmovanja svobode človeka in neverjetno kavalirstvo avtomobilistov na prehodih čez cesto. Francozi ne ustavijo vozila, ko je pešec na prehodu, temveč že preje; če čakaš na pločniku, da bi šel čez cesto, se ti dostikrat zgodi, da voznik ustavi in te pusti čez s prijaznim nasmehom.

Ze v petek 19. 7. sta preizkusila srečo v Walkerjevem stebru v Grande Jorasses Mitja Košir, AO Jesenice in Gričar, AO Ljubljana. Po težavnosti spada Walkerjev steber v tri zadnje probleme Centralnih Alp, to so severna stena Matterhorna in Eigerja ter Walkerjev steber. Po dvesto metrih plezanja sta se morala vrniti zaradi poslabšanja vremena — pričelo je snežiti. Isti dan so

plezali isto smer tudi Avstrijci in Japonci. Avstrijci so se vrnili z našima plezalcema, Japonci pa so nadaljevali — toda čez nekaj ur so se morali vrniti tudi »kamikaze«. Walkerjev steber v Grand Jorasses se dviga od višine 3.000 m do 4.200 m nad morjem. Vsako slabo vreme prinese sneg in poledenitev v to steno in s tem zimske razmere. Ko sonce ogreje granit, se trgajo snežni, ledeni in kamniti plazovi, kar daje pečat izredne težavnosti tej steni. V taborišču na Monteneru so tudi štirje mojstranski plezalci in več ljubljanskih plezalcev. Vsi ti niso mogli ničesar storiti prvi teden (od 14. do 21. 7. 1968) v Centralnih Alpah. Drugi teden, ko se je ravno pričelo vreme popravljati, je v sredo, 17. julija nastopila močna snežna nevihta in pokrila stene ponovno s pol metra snega in preprečila težje vzpone. — V tem času so opravili nekaj lažjih vzponov in tudi vzpon na sam Mont Blanc v viharjem vremenu.

V petek, dne 26. 7. so se vsi Mojstrančani odpravili pod Walkerjev steber ne glede na sneg v njem. Ni nam znano ali sta vstopili v steno obe mojstranski navezi ali samo ena in je druga spodaj za morebitno pomoč, vsekakor pa sta po izjavah naših plezalcev z Montenera, v tem času, ko to pišem, v Walkerjevem stebru najmanj dve jugoslovanski navezi in bijeta boj z eno najtežjih smeri v Alpah. Zaradi izredno slabih razmer v steni je upanje na uspeh majhno, le izredna rutina in premišljenost Klavdija Mlakuža nam daje zagotovilo, da kar tako ne bo odnehal. Stena ima v zadnji tretjini nihalno prečko, od kjer ni več povratka. Od tam, naprej je samo še borba za srečno izplezanje iz ledene stene.

Želimo slišati veselo novico in tudi iz srca privoščimo tem pogumnim fantom, da uspejo in podarijo jugoslovanskemu alpinizmu novo lovoriko.

-il.

OPOZORILO

Opozarjamo prebivalce Jesenic, posebno tiste, ki živijo v okolici kamnoloma, da ne dovolijo otrokom iger v neposredni bližini podpornih stebrov žičnice, niti pod traso žičnice med kamnolomom in centralnimi obrati Železarne.

Obstaja možnost iztirjenja vagončkov ali padanja kamenja iz vagončkov. Da ne bi prišlo do nepotrebnih poškodb ali žrtev, prosimo starše, da strogo opozorijo otroke, jih varujejo in jim ne dovolijo zadrževanja pod prosto traso žičnice in na celotnem teritoriju kamnoloma. Vsi prebivalci Jesenic naj strogo spoštujejo obstoječe varnostne opozorilne table, ki prepovedujejo vsako zadrževanje na celotnem terenu in bližnji okolici kamnoloma.

Železarna Jesenice ne bo priznavala nikakršnih intervencij v zvezi z gornjim opozorilom.

ŽELEZARNA JESENICE
kadrovskega sektorja —
služba za varstvo pri delu

Planinsko društvo Javornik — Koroška Bela

išče

oskrbnika za dom na Pristavi
v Javorniškem rovtu

Kandidati naj pismene vloge pošljejo upravnemu odboru PD Javornik najkasneje do 15. avgusta. Prednost imajo kandidati, kjer sta pripravljena delati oba zakonska tovariša. Vse potrebne informacije kandidati lahko dobijo pri Planinskem društvu Javornik — Koroška Bela.

Planinsko društvo
Javornik — Koroška Bela

OBVESTILO

Od 7. do 9. septembra 1968 bo v Dachauu komemorativna svečanost z odkritjem spomenika umrlim internirancem.

Svečanosti naj bi se udeležilo čim več nekdanjih internirancev, njihovih svojcev in drugih.

Ker pričakujemo zelo velik odziv, organizira KOMPAS v teh dneh posebno potovanje za 290 N din. Prijave sprejema KOMPAS do 10. avgusta.

Komisija internirancev in
izseljencev občinskega
odbora ZZB NOV

OBVESTILO

V nedeljo, 4. avgusta, bo ob 10. uri dopoldan na Gornjku na Pokljuki

SPOMINSKA SVEČANOST

ob obletnici smrti borcev 3. bataljona Prešernove brigade. Avtobusni prevoz od 8. ure dalje izpred Zdravstvenega doma na Jesenicah.

ZZB NOV občine Jesenice

OBVESTILO

Obveščamo vse strojne inženirje in tehnike, ki še niso člani DSIT, da se lahko prijavijo osebno vsak dan od 6. do 14. ure na žerjavnem oddelku pri tov. Faletiču. Lahko pa tudi zahtevajo dostavo vpisnice na telefon št. 596, ki jo izpolnijo zopet vrnejo.

Sodelujte v vašem strokovnem združenju!

Vljudno vabi odbor
DSIT Jesenice

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru valjane Bela se za brezplačno letovanje v Biogradu na morju iskreno zahvaljujem.

Alojz Šiška

ZAHVALA

Upravnemu odboru železarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč.

Ivan Čufer GEZ

Smučarske tekme sredi poletja

V nedeljo, 28. julija, so ljudje na Jesenicah in v Kranju začudeno gledali avtobus poln fantov in deklet v smučarskih hlačah in puloverjih. Kaj nenavadna odprava za ta letni čas. Vendar, smučarji ne mirujejo. Smučarska sezona se spet bliža in priprave nanjo so v polnem teku.

Jeseniške tekmovalke in tekmovalci so se v nedeljo udeležili že tradicionalnega, mednarodnega tekmovanja v slalomu, ki je bilo na plazu nad Češko kočo. Tekme vsako leto prirejajo Kranjčani v počastitev občinskega praznika in so bile letos že sedmič. Mednarodno udeležbo so zagotovili tekmovalci in tekmovalke iz sosednje Avstrije in iz CSSR. Proga je bila dolga 250 m s 35 vratici. Vsak jo je moral prevoziti dvakrat. Tekmovanje je potekalo v redu in hitro.

Rezultati: člani — 1. Mirko Klinar — JLA — čas 56,8; 2. Marko Zidan — Jesenice — 59,2; 3. Silvo Logonder —

Transturist Škofja Loka — 62,8; 4. Lado Stare — Jesenice — 63,7; 8. Franc Leskošek — Jes. (kljub padcu).

Članice in mladinke so tekmovalce skupaj:

1. Danica Talar — Radovljica — 76,4; 2. Alenka Meglič — Radovljica — 78,1; 3. Maja Kramar — Tržič — 79,5; 6. Olga Vilman — Jesenice — 88,7; 10. Breda Krušič — Jesenice — 123,1 (padec).

Drugo mesto pri dekletih bi osvojila Jelka Pečar, ki pa je v prvem teku zgrešila vrata in bila diskvalificirana.

Mladinci: 1. Tone Albreht — Jesenice — 60,5; 2. Drago Leben — Kranj — 61,4; 3. Cena Štravs — Jesenice — 63,3; 6. Branko Aleš — Jesenice — 69,2; 8.—9. Jure Hafner in Iztok Saksida, 70,4 — oba Jesenice.

Med ekipami je prvo mesto osvojilo smučarsko društvo Jesenice.

Proga ni bila težka, kljub temu je bilo precej padcev in diskvalifikacij. Vzrok temu je

morda za nekatere to, da že dolgo niso videli snega, drugi pa so bili morda utrujeni od dolge poti do snežišč. Naši so morali na pot že ob 4,30 in šele po uro in pol dolgi vožnji ter po dveurnem pešačenju navkreber, z nahrbtnikom in smučmi na ramah, so prispeli na kraj tekmovanja.

Tekme lahko služijo za pregled priprav na sezono; bile so tudi dober trening za leto no republiško prvenstvo, ki bo 6. in 7. avgusta na Kredarici. Nekateri mlajši tekmovalci so si pokvarili dober plasma s preveč lahkomišelnostjo v drugem teku. Kandidat za prvo mesto Blaž Jakopič pa je po napaki v prvem teku hotel popraviti zamujeno v drugem teku, vendar je imel smolo in zgrešil vrata. Z lepo vožnjo se je izkazala Jelka Pečarjeva, ki je izmed naših deklet pokazala največ znanja.

Marolt Boris

Bilanca ob polčasu

Spodnja razpredelnica prikazuje stanje v jeseniško-radovljiški odbojarski ligi ob polovici tekmovanja.

	Točke	Seti	Odigr. tekem	Doblj. tekem	Izgul. tekem
1. SSD Kovinar	16	24: 8	9	8	1
2. SD Radovljica	14	22: 6	8	7	1
3. TVD Kropa B	12	21: 9	8	6	2
4. SD Ribno	10	16:12	8	5	3
5. TVD Javornik	10	18:17	8	5	3
6. TVD Zirovnica	8	14:20	9	4	5
7. TVD Kam. gorica B	4	10:12	6	2	4
8. TVD Bohinj	2	8:12	5	1	4
9. OK Jesenice B	2	7:23	8	1	7
10. TVD Ljubno	0	3:21	7	0	7

Treba je poudariti, da sta le dve vrsti odigrali vse tekme. To sta SSD Kovinar (gimnazija Jesenice) in TVD Zirovnica.

Po eno neodigrano tekmo ima pet moštev, ostala tri moštva pa celo po več. Občinska zveza za telesno kulturo Radovljica namerava proti koncu avgusta organizirati nekaj turnirjev, na katerih bodo poskušali popraviti to pomanjkljivost, ki bo sicer v drugem delu tekmovanja (septembra in oktobra) otežkočala normalno delo. Verjetno bi OB ZTK Radovljica, ki vodi to tekmovanje, ravnala bolj pravilno, če bi dovolila naknadno odigrati tekmo samo tistim moštvom, ki so tekmo odpovedala oziroma prosila za preložitve tekme pravočasno in z utemeljenim razlogom. Bili so namreč primeri, da moštva enostavno ni bilo na tekmo. V enem primeru pa ni bilo niti gostujočega moštva niti domača vrsta ni bila kompletna.

Tekmovanje bi pridobilo na pomembnosti in resnosti, če bi propozicije tekmovanja dajale prvoplasiranim (trem) pravico do udeležbe na kvalifikacijah za vstop v drugo republiško ligo.

T. Š.

Jeseniški smučarji ne počivajo

Zima je še daleč, poletja sploh še ni. Sedanje vreme kar ugaja skupini deklet in fantov, ki se nekajkrat na teden zberejo na igrišču in včasih tudi na kopališču na treningih, ki so priprava za tekmovanje na snegu. Treninzi redno potekajo pod vodstvom Cirila Pračka in Janeza Smitka. Večkrat priskoči na pomoč z nasveti Peter Lakota, ki je verjetno še vedno naš najboljši tekmovalce, gotovo pa najbolj izkušeni. Treningov se člani kluba SD Jesenice redno udeležujejo.

Pretekli torek, 23. julija je bilo na igrišču Podmežakljo testiranje — pregled telesne pripravljenosti in sposobnosti za nove napore — tekmovalcev. Udeležili so se ga: Mirko Klinar, Blaž Jakopič, Lado Stare, Milan Marolt, Franc Leskošek, Boris Pesjak, Cena Štravs, Branko Aleš, Iztok Saksida, Jure Hafner, Tomaž Ramuš ter nekateri pionirji: Ogrin, Šoberl, Janez Saksida, Vovk; dekleta bodo testirana v prihodnjih dneh. Testiranje je vodil šmitek Janez, absolvent VSTK, ki bo v kratkem diplomiral in izpopolnil redke vrste strokovnjakov za alpsko smučanje. Rezultati so pokazali, da se najbolje pripravljajo člani našega kluba, ki služijo vojaški rok v športni čet. Najbolje so bili pripravljeni: Mirko Klinar, Blaž Jakopič, Pesjak, Marolt, Leskošek itd. Jakopiču se pozna, da hiti s študijem na pravni fakulteti.

Trenutno se tekmovalci pripravljajo za letno republiško prvenstvo, ki bo 6. in 7. avgusta na Kredarici. Prej se bodo tekmovalci še nekaj dni pripravljali na snegu. Upajmo, da se bodo člani našega kluba na republiškem prvenstvu dobro odrezali, kljub temu pa je to prvenstvo samo priprava na zimsko sezono.

Tudi v drugih klubih ne počivajo in se pripravljajo na tekmovalno sezono. Jeseničani imajo še vedno primat v smučarskem športu. Da pa ga bodo obdržali, je treba veliko priprav in resnosti. Za temeljitost poteka priprav priča že ime Cirila Pračka, ki vodi vse delo trenerjev. Glavno breme izmed trenerjev nosi pri letnih treningih Janez Šmitek, ki mu pomagata še Lakota in Pirc. Zima bo pokazala, kako so se posamezniki pripravili že med letom na temovanje. Po temeljitih pripravah tudi uspeh ne sme izostati.

Marolt Boris

Misel

V ljubezni sta dve vrsti stanovitnosti: stanovitni smo, če najdemo v ljubljeni osebi nenehno novih izpodbud, ali pa, če si štejemo v čast, da smo stanovitni.

So abotni ljudje, ki svojo abotnost poznajo in jo dobro spravijo v denar.

La Rochefoucauld

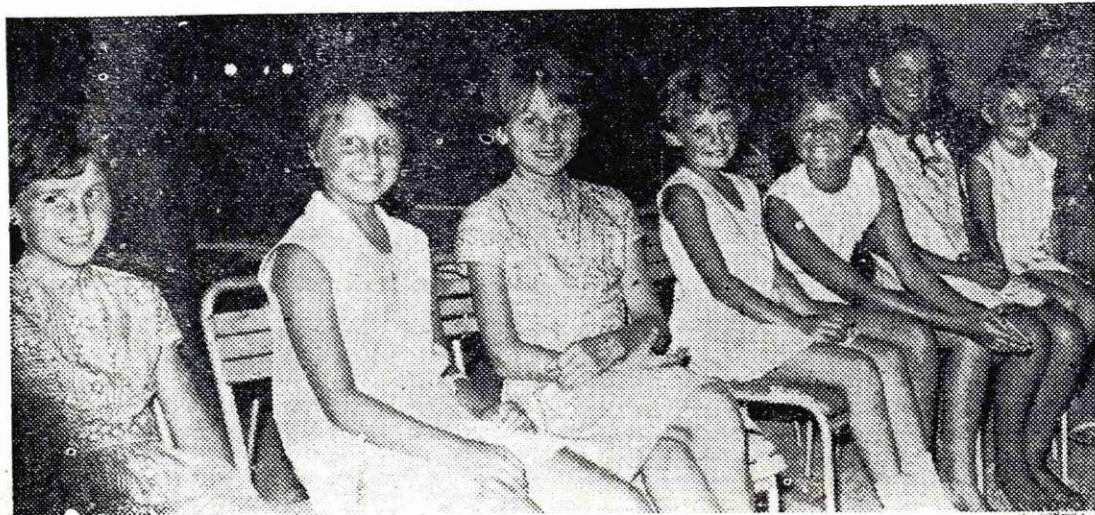

Prijetno letovanje v Baški

V počitniškem taboru TVD Partizan v Baški na otoku Krku je še nekaj prostih mest v času od 9. do 22. 8. Vsi, ki bi radi preživeli 12 lepih dni na otoku Krku, naj se oglašijo vsak dan od 18. do 20. ure v domu TVD Partizan na Jesenicah, in sicer do 5. avgusta. Tam boste lahko dobili vse potrebne informacije o ceni in pogojih letovanja.

TVD Partizan Jesenice

Počitniška razglednica iz Crikvenice

Otroci naših sodelavcev med zabavnim programom, ki so ga pripravili starejši